

ספר

שירת משה השלם

שירי קודש לשבתות ומועדים, פיוטים וקינות
מאת הנשר הגדול שר התורה רבן של כל בני הגולה

רבי משה סופר זצ"ל
בעל
ה"חתם סופר"

תלמוד

בתוספת

שירים חדשים

עם

פירוש מהמחבר זצ"ל

נערכו ונסדרו מחדש עפ"י כתבי יד
פניפוי השיבושים שבמהדורות הקודמות
בצירוף ציונים והערות

מאת

הרב יצחק ישעי' ווייס

בהוצאת

"מעין התורה" — ירחון תורני

בטאון ארגון תלמידי פרשבורג בארה"ק

ת.ד. 581 בני ברק

בני ברק תשל"ז

דפוסי „שירת משה“

א) בהוצאה הראשונה של הספר נחשבת מהדורת פרעשבורג תר"ח שיצאה לאור ע"י הג"מ מענדל פ"ס ז"ל תלמיד הח"ס והכ"ס זצ"ל לכבוד הגאון הכ"ס, (קיימים מספר טפסים של הדפסה קודמת בשנת תר"ץ ע"י הנ"ל בלא כותרות ופדר לשירים, ובלא ניקוד, ובטיקור הספר כולו מלא קמשונים וחרולים כמעט בכל שורה טעויות מעתיק ומדפיס, ומשום כך כנראה נגנזה, ולא תחשב בין מהדורות הספר, ראה גם ב„המעייין“ (מוסד ברויאר) ניסן תשכ"ט), מרבית השירים מנוקדים פרט ל„אכתירד“ ושיר לסוכות המתחיל „הללו“ ונוספו בו ארבעה שירים שאינם מהח"ס.

ב) כנ"ל, כנראה ע"פ המהדורה הקודמת, ע"י הג"מ יהושע פנל נפתליוויץ, בהסכמת מרן בעל השבט סופר זצ"ל המזכיר שניתנה רשות להדפסה מאת דודו הגאון בעל מכתב סופר זצ"ל, ונספחו אליו צוואת משה הח"ס זצ"ל עם תרגום בשפת אשכנז, וס' הפדות והפורקן לרבינו סעדי' גאון, פ"ב תרל"ה.

אוצר החכמה

ג) כנ"ל א', בתוספת הצוואה, ונוספו שתי שירים קצרים לסוכות, ופירוש מהח"ס על השיר הראשון בספר „נפשי“ ועל התוכחה אמת המתחילה „אכתירד“ (ונשמט שיר שהביא הג"מ צבי הרש העללער זצ"ל ממדינת פולין) וספר „שיר חדש“ מאת הגאון רבי שמעון סופר זצ"ל אב"ד קראקא בעל מכתב סופר, שנערך ע"י בנו הג"מ מו"ה שלמה אלכסנדרוי סופר זצ"ל, ז"ל ע"י הג"מ יוסף שלוינגר ז"ל, וז"ל תרס"ב.

1234567

ד) כנ"ל א', בתוספת הקדמה גדולה ממנהגי הח"ס ומדרגותיו שנכתבה ע"י הגאון רבי יהודה גרינוואלד זצ"ל אב"ד סאטמר, והוספות להנ"ל בסוף הספר, (השיר לסוכות הנ"ל א'. נוקד והוכנס למקומו), סטמר תרס"ח.

ה) דפוס צילום ד'. נספח למנהגי הח"ס החדש, ז"ל ע"י אוצר הספרים דישיבת פ"ב, י"ב תשל"א.

ו) המהדורה הנוכחית — דפוס צילום מהדורה א', בתוספת שירים חדשים ופירוש מהמחבר זצוק"ל עם ציונים, הערות והארות, מתוקנת עפ"י כת"י [כמפורסם בהקדמת המסדר] מצורפת ל„מנהגי בעל החת"ם החדש“ מהדורת תשל"ו, ובסופת מפתח ענינים להנ"ל, בהוצאת „מעין התורה“ בני ברק תשל"ו.

מלבד זאת צורפו משירי הח"ס, לספרים „תולדות הח"ס“,

„סידור חת"ס“ „גר מצוה“ ועוד

כל הזכויות שמורות להמסדר

Printed in Israel

שירת משה

מועתקים

מתוך כתבי קודש אמ"ו הקדוש נשיא האלהים הגאון האמיתי
הנודע ביהודה ובישראל גדול שמו רשכב"הג נזר ישראל וקדושו
עטרת ותפארת חכמיו

מהור"ר משה סופר זצ"ל.

בע"מ תש"ו התם סופר

אוצר החכמה

הובא לדפוס לכבוד ש"ב אמ"ו הגאון ההר"ף העצום מופת הדור נשיא אלהים בתוכנו

מהור"ר אברהם שמואל בנימן סופר נ"י

אב"ד ור"מ דפה קרתא קדישא פ"ב יע"א נטע חמד מגזע נועם בן אמ"ו הגאון
הקדוש זצ"ל

על ידי שארו ותלמידו

הקטן והצעיר מענדל פראנקפורטער.

השירים אלו

המה מיוסדים להודות ולהלל לאדון העולם על כל החסדים, בשבתות הדינים ומועדים,
ירוטמו וינשאו ידידים, ובשמתת ה' יתברך היות צהלים וחרים.

שנת תר"חי לפ"ק.

Schiras Mosche.

Preßburg, 1857.

Druck der vorm. Franz Edl. v. Schmid'schen Buchdruckerei.

הקדמת המהדיר

[למהדורת תרי"ח]

בעה"י

לבו וראו מפעלות אים אלכי גאון זמירות ישראל שר התורה זולניא קדישא
 ונהירא אמ"ו הגאון מהורמ"ם ז"ל. והנה אני הגזר אשר זלילו חונדתי
 וישנתי וזכותלי צית ונדרשו עמלתי ונפיו הקדוש זונרתו שנעתי, אמרתי הן היום
 זה י"ז שנה אשר נלקח ארון אלהים, בכל מקיצה אשר יבואו בני אלהים המה
 תלמידיו לאלפים ורצות אשר ינקו נים על ידיו כל אים שנחה זונעה פיו
 לאמור גם אני זכיתי לראות פני אים אלהים, ועוד היום שמה צחלקו להמנות
 צין תלמידי רבינו משה, לזאת אמרתי הנה זאתי היום זונגלות ספר לעשות רלון
 יראי ה' להציא כל דברי זמירות המהוללים זכור התשצחות על משצח הדפוס עם
 שאר זמירות מגאוני ארץ קדמונינו על נייר יפה צנקודות ומוגה צכל מיני יפוי,
 ומהודרת צכל מיני הידור ורצים יטוטטו ויואלאו חכונה ומוזימה, ולתם שרידי
 ישראל תונלאו טוב ותעלו זכרון לדיק על ראש שנחתכם, אכלו משמנים שתו
 מנחתקים ותנו תודה על שולחן גצוב כמלאמר החכם ונה יפית ונה נעמת אהבה
 צתענוגים וישמע עוד צערי יהודה וצחולות ירושלים קול שנחה של ונלה וזכות
 הלדיק ספרא רצא דישראל יענווד לנו עד ציאת גואל אמן:

הק' מענדל בן לאאמו"ה נתנמע פ"פ זצ"ל מהעדיוס.

הסכמת

הרב הגאון הגדול המפו' כקש"ת מהו' שמחה בונם סופר
נ"י [זצ"ל] אב"ד וריש מתיבתא רבתא דפה ק"ק פרעסבורג
המעטירה יע"א

[למהדורת תרל"ה]

לעדות ולראיה שורות אלו ביד הרבני המופלג בתורה ירא ה'
מרבנים מהו' יהושע פג"ל נפתליוויץ נ"י שנתתי לו בהסכמת דודי
הרב הגאון הגדול כקש"ת מהו' שמעון סופר נ"י אבדק"ק קראקא
יע"א רשות והורמנא להדפיס עוד הפעם ספר שירת משה. השירים
ששר משה אאמו"ז מאור הגולה בעל חתם סופר זצ"ל וגם להכר עמהם
הצוואה שציוה ודבר ברוח קדשו לפני מות משה איש אלקים זי"ע,
וגם לרבות ניתן לו מיד אחי החתן החרוץ מו"ה שלמה סופר נ"י
ספר קטן הכמות ורב האיכות בשמו הפדות והפורקן אשר חיבר
רבינו סעדיה גאון ז"ל לחזק האמונה על ביאת משיח צדקינו ועל
גאולה שלימה — וה' יקבץ נדחינו במהרה לארצנו, הכ"ד ובעה"ח
פה פ"ב.

שמחה בונם בהגמאשב"ס זצ"ל

הקדמת המסדר

למהדורה החדשה

יתברך היוצר ובורא הכל שעורני לברר מקחו של צדיק, פליאות
חכמה נובעות ממעין מים חיים של רבינו מאור הגולה מרן ה"ח, חתם סופר"
זצוק"ל, שירים ותשבחות ומליצות נשגבות, בהם חשף זרוע עוזו, ופלאות
התורה וסתריה צפן בקרבם, יסדם על אדני ש"ס ומדרשים, וארגם
בלהט אש שירת נשמתו ותפילתה לא-ל חי, שירי קודש אלו מאז נדפסו

לראשונה לפני כמאה ועשרים שנה, נפוצו בקרב ישראל, ואלפי תלמידיו וההולכים בדרך בה סלל נהגו לשבח ליוצרים בשבתות ובמועדים בשירי זמרה אלו, וגדולי תלמידיו טרחו בהדפסתם לזכות את הרבים, ולהעניק להם שירים אלו למען ילמדו ליראה את ה', בנוח עליהם מרוח הטהרה והיראה שאפפו את מחברן עת השתפכה רוחו בקרבנו, ושבח ליוצרו בשבחות אלו, ועתה עלה בידי לתת לציבור לומדי ואוהבי התורה מהדורה מושלמת ומתוקנת של הספר, שנתווספו בה לראשונה שירים חדשים, ופירושים לשירים מאת מחברן מרן הח"ס, בתוספת ציונים ומראי מקומות וחילופי גרסאות עפ"י שני כתבי יד, השופכים אור בהיר על השירים ומסייעים להבנתם, מרבית השירים חוברו בתקופת מגורי הח"ס בדרעוניץ ובמטרסדורף, ורק מיעוטם חבר בסוף ימיו בשבתו על כסא ממלכתו בעיר פרשבורג, ותלמידיו הקדושים שראו את יקר השירים עוד בהיותם טמונים בכתב יד השתוקקו שיוסיף ברוחו פי שנים, גם לעת זקנותו, אך רבינו השיב להם, "כי לא כימים הראשונים שהיו טובים מאלה שלא הי' טרדת הציבור רבה כ"כ, ובכא הימים הנוראים וחישוב עם נפשו על פעולותיו בשנה העברה והיו בעיניו כדי מדתו, מצא בנפשו עונג לתקן בין יוה"כ לסוכות איזו שיר, ע"כ כמעט כולם נמצאים בקונטרס שחיברן באותם ימים בין יוה"כ לסוכות, ולא כן היתה עם נפשו המנוחה והעונג מעת בואו לפ"ב". (ליקוטי חבר בן חיים ח"ג בהקדמה).

תלמידיו הקדושים הוסיפו לבאר, "כי מתוך גודל קדושתו לא הי' יכול לבטא את התלהבותו בדרך אחרת אלא בשירות ותשבחות, והי' מנגן המנגן באשר הי' עליו רוח ה', אבל זה הי' רק בילדותו, כי לעת זקנותו היתה קדושתו כ"כ גדושה שלא יכול להכלילה אף בשיר, ואז לו דומי' תהילה", (הגאון רבי יהושע בוקסבוים זצ"ל אב"ד גאלנצא — הובא בתולדותיו שבספרו „אור פני יהושע" ש"ס. ושו"ת). וסימוכין לזה נראה בדברי מרן בעצמו כפי שהובאו בהקדמת נכדו הגאון רבי שלמה אלכסנדרי סופר זצ"ל ל„שירת משה" עם „שיר חדש" שי"ל ע"י בויען תרס"ב וז"ל, „ועל זה מצאתי את נפשי מחוייבת בדבר להעיר לב הקורא הנכבד לבל יהי' עם לבבו דבר בליעל, לכול אותם בכיילא רבא עם השירים הטמונים בחול, צנומים ושדופי קדים הערומים מבלי

מעטה כל קדש, כי לא שיח ושיג למו עמהם, בקהלם לא תחד כבודם, השירים האלה קדש הם ואין לנו רשות להשתמש בהם צרך הדיוט ולנהוג בהם מנהג חול, ונאמן עלי אבא מארי [בעל המכתב סופר] זצלה"ה שהעיד בגדלו אשר אזנו שמעה ממר אביו [החתם סופר] זצוק"ל, כד נפקין זקוקין דנורא מפומי' בתשובה על שאלתו, מדוע לא יוסיף לשיר שירים בפרעסבורג, כאשר שר לפנים בהיות איתן מושבו בק"ק דרעזניץ, אשר בימי עלומו במשחר טל ילדותו, עת החלה רוח צפונית לנשב בו ולפחת בחובו זיקי אש האהבה לה' ולתורתו, בארבעת הימים שבין יוה"פ לסוכות דרכה נפשו המהורה עוז רוב שרעפיו בקרבו התפתחו ממסגרותיהם אז שר משה זמרת יה בחיל ורעדה וחרדת קודש פנימה מבלי דעת נפשו (ו"ל המהור „וויא איך יינגער וואר האבע אין דען פיער טאגען צווישען יו"כ אונד סוכות פאר דבקות ניכט געוואוסט וואס איך טהון זאלל, זא האבע איך שירים געזונגען") וכל בעל נפש המתבונן הדק היטיב בכל הגה ומלה של חרוזי השירים האלה תפקחנה עיניו למצוא דעת קדושים ולראות רב טוב הצפון בהם אשר בהררי קודש דברי רז"ל יסודתם, מה גדלו מחשבותיהם ומה רמו עשתנותיהם הנעלות והנשגבות אוצרות בחפנם ענינים גבוהים ונעלמים שהם כבשונו של עולם, עכ"ל. דברים אלו ממחישים לנו במשנה תוקף את גודל ערך יקרת שירים אלו, אשר הוד הקדושה וההתלהבות חופף עליהם. ואנו מלאי תקוה כי ציבור שוחרי התורה יתענג על ברכה זו שאנו מביאים בזה לפניו.

כתבי יד

רבינו המחבר זצ"ל ערך למעשה שתי מהדורות לספר, וכמו שכותב הגאון רבי יוסף נפתלי שטרן זצ"ל בריש ח"ס עה"ת ח"ד, „ודע כי השירים היו מסודרים בכת"י בשני פנקסים בתבנית קווארט, בהראשון כ' מרן שיריו בלי פירוש (פנקס זה הי' לו כבר משנת תק"ן, ובסוף הפנקס כתב חרוזים ומליצות, ורובו ככולו נדפסו בספר חוט המשולש דף לה ע"א [ק"ד]) [והכיל 19 דפים], ובהשני, אותו ייעד בפ"ב לכתוב פירושים על שיריו, נעתקו ע"י תלמיד עד חצי העמוד, ותחת הקו התחיל מרן לכתוב פירוש ולא המשיך, [והחת"ס כ' שירים גם

בפנים מה שכתב בפ"ב], וכמה שירים נשמטו בכל ההוצאות, שיר אחד „קינה לחצות" המתחיל, אפר כירה וכו' העתקתי מעצם כ"י עם פירוש של מרן, ונדפס גם בסוף הספר ח"ס עה"ת משנת תקצ"ה (מיכאלאוצע תרצ"ט), ובשנת ת"ש מסרתי ב' פנקסים כ"ק הנ"ל לגוסי הקדוש הג"מ עקיבא סופר ז"ל הי"ד... עד היום אין לי ידיעה עליהם, ולמי שידוע גורל פנקסים הנ"ל, מצוה עליו להחזירם, אולי יעזור לי השי"ת להדפיס השירים עם השירים, „שיר חדש" עה"פ בתיקונים והשלמות". עכ"ל. אולם משאלתו זו לא נתמלאה, ולא זכה לקבל נוסח מדויק של השירים, ועל כן נבצר ממנו לערוך מחדש ספר זה, ורק את הקינה „אפר כירה" שהעתק ממנה נשתמר בידו פירסם בירחון „המעין" (בטאון התאחדות תלמידי פרשבורג) אלול תשי"ד בתוספת ציוניו, ועד עתה לא זכינו למהדורה מושלמת של הספר.

זכינו ולידינו הגיעו שני כתבי יד שנעתקו סמוך לשנת ת"ר ובהם כל השירים מהח"ס כולל אלה שלא נכללו בספר „שירת משה" וכן את הפירוש שהחל מרן הח"ס זצ"ל לכתוב על השירים.

כת"י א. ספר „שירת משה" כל שירי קודש מהרב הגאון מ' משה סופר זצ"ל... כת"י זה נתרם ע"י היים דוב פרידבערג מקראקא לביהס"ל בירושלים, וסימונו 8°199. והתודה למנהלי ביהס"ל שמסרו לידינו צילום מכת"י זה. (בהערות כונה כ"א).

כת"י ב. „שירי קודש והנהגות" נעתקו ע"י תלמידו רבי יעקב ליכטשטיין ז"ל מדאנציג, בכת"י זה, נעתקו השירים ללא סדר אך לעומת זאת ההעתקה נאמנת ביותר ורוב השינויים הנם שינויים שאין לתלותם בטעות המעתיק, וע"כ יש לסמוך עליו כי כן מצא בפנקס כת"י הח"ס, מכת"י זה נדפסו ההוספות למנהגי ח"ס שבקונטרס „תומר דבורה" ע"י ידידי הרב מא"ז קינסטליכער הי"ו, ותודה לו על העזרה שהושיט לי בעבודתי. (בהערות כונה כ"ב. ובמקום ששני הכת"י תואמים קוצר — כא"ב).

שירים חדשים

המהדיר הראשון של ספר זה כותב כי קיים בזה רצון „בני אלקים המה תלמידיו לאלפים ורבבות אשר יצקו מים על ידיו", להביא כל

דברי זמירות המהוללים ברוב התושבחות... ורבים ישוטטו וימצאו חכמה ומזימה" ,להודות ולהלל לאדון העולם על כל החסדים, בשבתות חדשים ומועדים, ירוממו וינשאו ידידים, ובשמחת ה' יתברך היות צוהלים וחדים" וכעת ע"י הדפסת הספר, תעלו זכרון צדיק על ראש שמחתכם, אכלו משמנים שתו ממתקים, ותנו תודה על שולחן גבוה". ובהתאם לכוונה זו הדפים אך ורק שירות ותשבחות וכן צרף, שאר זמירות מגאוני ארץ קדמונינו". וכנראה משום כך השמיט את הקינות שחיבר הח"ס לתיקון הצות, ולימי בין המצרים, (וראה בהקדמת "שירי שירים" השערה אחרת, וד"ל), ורק את התוכחה המתחילה "אכתירך" הכוללת גם היא הודי, "לאדון העולם על כל החסדים" הכנים לספר, מסיבה זאת השמיט את פירושי מרן על השירים שהדפים, ורק בשני מקומות שבהם לא מובנת כלל כוונת השיר צרף הסבר קצר כנראה משל מרן הח"ס.

הלך משירים אלו נדפסו במרוצת השנים באכסניות שונות כדלהלן.

א. השיר "אפר כירה" נדפס לראשונה כנראה ב"מחזיקי הדת" שנה ה' גליון 22 בשם "תפילה למשה" עקב נדירות עתון זה לא ראיתיו, וכן לא הוזכרה בשום מקום מציאות שיר זה שם, אולם בכ"י א' הנ"ל נרשם ע"י בעליו (חד"פ) "השיר הזה לא נדפס בס' שירת משה, זולת במ"ע... נדפס בשם תפלה למשה", ובגוף הכת"י הגיה בכתריסר מקומות נ"א כנראה ע"פ הדפוס הנ"ל. (תיקונים אלו סומנו — ד"א).

ב. מאסף "תל תלפיות", תרע"ז (שנה כ"ה — חוברת כ"א) סי' קל"ו, "תפלה לתיקון הצות נעתקה מעצם כי"ק של מחברה... ע"י בנימין דוב סופר בהה"ג מוהר"ר שלמה סופר מסערעטה נכד המחבר וצוק"ל עם פירוש מהמחבר. (ד"ב).

ג. שם סוף חוברת כ"ב, לאות קל"ו, "אמר העורך בהעתק הנשלח לי הרגשתי שאינו כהוגן... שלח לי הה"ג דבעלעניש נ"י העתקה ממה שהעתיק לו אביו הגה"צ מו"ה משה ליב פאלאק זי"ע מעצם הקונטרס של רבו הח"ס ז"ל, וכ' שגם בהפי' יש טעויות ונלאה להעתיקם..." [הפירוש נדפס שנית שם עפ"י הכ"י הקודם] (ד"ג).

ד. חת"ם עה"ת, מיכלאווצע תרצ"ט, בסופו, „אפר כירה" ללא הפירוש, ובפתיחה שונה, וכן נדפסה שם הקינה „ארבה", וקינה נוספת ע"ם תשר"ק — „תשביח", שלא נמצאת בכ"י שלפני, „נמסר לידי שיר זה מכבוד ר' שמואל בן אסתר נ"י מפה שהעתיקו מעצם כ"ק של בעהחת"ם זי"ע שבא לידו מרבו הרב הגדול הצדיק ר' נפתלי ליברמאנן נ"י מפה" כנראה נעתק מהפנקס הראשון של הח"ם המוזכר לעיל בדברי הגרי"נ שטרן זצ"ל, (ד"ד).

ה. ירחון „המעין" (בהוצאת התאחדות תלמידי פרשבורג) ירושלים, אלול תשי"ד, „אפר כירה" עם הפירוש: „קבלנו את נוסח השיר הזה, מהרב ר' יוסף נפתלי שטרן הי"ו אשר העתיקה מעצם הכת"י של מרן זי"ע וגם ציין מראה מקומות" ציונים אלו הוכנסו להוצאתינו וסומנו בסוגריים עגולות. (ד"ה).

ו. „שירי שירים" „שלא ראו אור הדפוס מעולם, ויוצאים לאור עם הערות ומ"מ" י"ל ע"י הרב אברהם סופר שליט"א, נ"י תש"כ, כולל את השירים „אפר כירה", „ארבה" הנ"ל, ושיר חדש המתחיל „איך המאכל יערב" כולם עם פירוש הח"ם, וכן תחילת הפירוש לשיר לליל שבת, וחמישה תיקונים בפירוש אכתירך ובכותרות השירים (ד"ו).

ז. תיקונים לשירי שירים הנ"ל, עפ"י כת"י העתקת תלמיד המופקד במכון ח"ם, נדפסו ב„האהל" כסלו תשכ"ז עמ' ס"א ע"י ש. מ. (ד"ז) — כשהוצרכתי להזכיר כמה דפוסים קצרתי כמו דבג"ו פירוש ד"ב ד"ג ד"ו).

המהדורה שלפנינו

בהתאם לתוכניתו של הגרי"נ שטרן זצ"ל לערוך מחדש את הספר תוך ניפוי מאות הטעויות שנפלו בו, וריכוז כל השירים לפונדק אחד, עברנו על שני כ"י הנזכרים וראינו כי אכן עד כה לא נדפס נוסח השירים כפי שיצאו מפי הח"ם, הן השירים שנדפסו בעבר שכבר בדפוס הראשון נפלו בו טעויות דפוס, והמעתיקים תקנו מדעתם מילים שלא הוכנו על ידם, וכתוצאה מכך שיבשו ושינו את כוונת מחברן, והמהדירים הבאים הדפיסו ממהדורה זו ואף נוספו בהם טעויות דפוס, והן השירים והקינות שנשמטו כנ"ל, והדפסתם מתוך העתקים

ובירחונים גרמה לריבוי שיבושים בהם, (לדוגמה בפירוש על „אכתירך“ הנדפס חסרים שני קטעים, ויש בו שבעים טעויות דפוס) על כן לא חסתי על הטירחה, וקרבתי אל המלאכה, עברתי על כל הספר הנדפס והשויתיו לשני כתבי היד ואת כל השינויים ציינתי על הגליון, ורשמתי מקורם, ויראה המעיין שברוב המקומות שני הכת"י זהים בנוסחתם הברורה והמובנה, צילמנו את ההוצאה הראשונה והמקורית, פרט לשיר לסוכות שנדפס בה בלא ניקוד שצולם מדפוס סטמר, בראש הספר הדפסנו את השיר „נפשי“ בתוספת הפירוש של מרן כפי שנמצא בכה"י, ולאחריו הדפסנו במידור חדש את התוכחה „אכתירך“ עם הפירוש, ושלא להכביד על המעיין לא ציינו את כל טעויות הדפוס הרבות שבדפוס, ורק במקומות שכנראה נבע השינוי מכתה"י שממנו הודפס הספר, ציינתי בהערות, וכן נהגנו בשאר השירים החדשים, פרט ל„אפר כירה“ שבו העמדנו את נוסחת הגרי"ג (ד"ה) כפנים, מלבד במקומות שבמרבית הדפוסים וכתה"י הי' נוסח שונה, ולטעויות דפוס ברורות, ויתר הנוסחאות בין אלו הנובעות משתי המהדורות שיצאו מתחת יד הח"ס, ובין שינויי המעתיקים צוינו בהערות, למען סייע להבנת דברי הח"ס בפירושי ציינתי מקורות ואי אלו ציונים כפי שהעלתה ידי יד כהה ואקוה כי לא שגיתי, ועל אף קיצור הערותי יהיו לתועלת למעיינים.

בסיום אתנצל על כי לא נקדתי את השירים החדשים, אך בראותי כי כל הקודמין שנקדו את הספר נכשלו פעמים רבות בהבנת כוונת רבינו, (לדוגמא בשיר הראשון לשבת בבית הראשון ממלאכתך שבת נוקד מלשון שביתה בעוד שבכתה"י נוקדה במיוחד מילה זו, והיא מלשון שיבה, וכן יראה המעיין בהערותי בעוד מקומות רבים), ועל כן אמרתי שב וא"ת עדיף, וכל קורא יקרא כפי דעתו הרחבה.

תקותי כי בזכות מרן זצ"ל עלה בידי לברר מקחו של צדיק, ולערוך נוסח מדוייק של הספר כפי שיצא מתח"י מרן הח"ס זצ"ל, ואני תפילה כי זכותו תעמוד לי לעסוק בתורת ה', בהשקט ובטח, ויזכו הורי לראות נחת רוח דקדושה ממני ומשאר יו"ת, מתוך בריאות ושלוה, ונראה בנים וב"ב עוסקים בתורה ובמצות אכי"ר.

יצחק ישע"י בלאאמו"ר משה יעקב שליט"א ווייס

מה שחביא הנאון מו"ה צבי הרש העללער ז"ל ממדינת פולין.
 יחיד ורם בשלום פדה. והציל נפשי ממכמור. להשמיע בקול
 תודה. שיר חדש שיר מזמור. מלך רם ביפיו. חכו ממתקים
 מפריו. רופא חולי מחליו. אל דודי צרור המור.

הוא בורא. הוא בורא. מאורי. מאורי. גשם ומלקוש הוא
 מורה. מראש הדורות קורא. אל דודי. צרור המור.
 שמעו שמץ גבורותיו. מאוד עצמו מספר. עוזו ונפלאותיו.
 אין הפה יכול לדבר. מלך יחיד ומיוחד. הוא אחד ושמו אחד.
 ברוב מורא ופחד. שפתותיו נוטפות מור.
 ברוב מורא ופחד. שפתותיו נוטפות מור. הוא בורא וכו'.

רקע שחקים ממעל. חזקים כראי הוצק. מדד מים בשעל
 הרים וגבעות יצק. שנאנים שנאנים. שרפים ואופנים.
 משרתיו ולפני ולפנים. כולם נכונים לשמור.
 משרתיו לפני ולפנים. כולם נכונים לשמור. הוא בורא וכו'.

ארץ יסד על בלי מה. בל תמוט עולם ועד. וברא אדם
 בחכמה. בצלם תמונתו העד. לא לצרכו בראו. רק בנדיבה
 השיאו. המליכו והשיאו וצוה עליו לשמור. המליכו והשיאו
 וצוה עליו לאמור. הוא בורא וכו'.

לא תאכל מעץ הדעת. טוב ורע כי מות תמות. ונבער אדם
 מדעת. אכל ונשה למות. בעבור ששמע בקול אשתו. כי
 ברוב לקחה הטעיתו. ותקן תשובתו. ביום שבת קודש שיר
 מזמור. ותקן תשובתו. ביום שבת קודש שיר מזמור.
 הוא בורא וכו'.

אל חזק ונערץ. בסוד קדושים רבה. שלח תשבי קל ורץ. ויאמר
 הנה דודי זה בא. אז ימלא שחוק פינו. ורינה בלשונינו.
 כולנו יחד עם משיח צדקנו. הלל הגדול לגמור. כולנו יחד
 עם משיח צדקנו. הלל הגדול לגמור. הוא בורא וכו'.

הגיד בבקר חסדך. ואמונתך בלילות. לעושה נפלאות לבדו.
 המסות הגדלות. בימינו החזקה. מאוד נפשינו חשקה. בו
 מאוד נפשינו חשקה. חוקותיו ותורותיו לשמור. בו מאוד
 נפשינו חשקה. חוקותיו ותורותיו לשמור.

הוא בורא. הוא בורא. מאורי. מאורי. גשם ומלקוש הוא
 מורה. מראש הדורות קורא. אל דודי. צרור המור.

וְאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ אֲרַגֵּן לְבַקֵּר חֲסִדֶּךָ סְלָה.

שירת משה

מאמ"ו הגאון הקדוש מהרמ"ם זצ"ל.

וניוסד לסלכ טניי משה עם לוחיות נשמה זכאטי סכרוזי.

י נגדה כל תאנתי ואנחתי ממך לא גסתרך.

נפשי חולת אהבתך

מה אעשה לה איך אמצאך

שמע אתה בקולה ויאר עליה פניך

שאר מעיפתה הסר רצוננו לעשות רצונך

מאויבי פצני כי בטחתי בעזרתך

הלא עליך לרפאות שבר אמתך

דורגני יי ברכך ואדעך למען אמצא חן בעיניך

י נגדה כל תאנתי ואנחתי ממך לא גסתרך:

פירוש מהמחבר וזק"ל

נפשי, ע"ש הקרא² כי חולת אהבה אני.

מה אעשה לה, הוא מאמר האדם נגד נפשו כי הוא חולה ומתאוה לדעת את ה'.

והגוף גלאה מהשיגו ואין ביכולתו למלאות תאות נפשו בזה. איך אמצאך, ע"ד

שכתב בחו"ה³ שאמר החכם אנה אמצאך אך אנה לא אמצאך גסתרך ולא

תראה והכל ממך מלא.

שמע אתה בקולה, פי' מוסב על ה' שהוא ישמע בקול הנפש ויאר פניו אלי

להסיר מסך הסכלות מעל פניו. וזהו שאמר.

שאר מעיפתה הסר, שיזכך הגוף שהוא העיסה שלה. יסיר ממנו היצה"ר

השאר, כי רצוננו לעשות רצונך, והוא מבואר.

מאויבי פצני, אויב פנימי וחיצון המונעים מעבודת ה'.

הלא עליך לרפאות וכי, ע"ד⁴ כשאני לעצמי מה אני. וע"ד⁵ אלמלא הקב"ה

עוזרו אינו יכול לו.

נפשי וכי¹ בכא"ב, את דרכך² שה"ש ב'ה'.³ שער היחוד פי"ג.

4 אבות פי"א מי"ד. 5 סוכה ג"ב, קידושין ל :

שבח מעולה. ותוכחה מגולה: ויכוח עם נפש האדם
מיוסד על תיבת אמת בר"ת.

אכתירך מלך תמים. אל משגב תמימים. אויר מקדמון תאציל. אולם
משפטיך תכרא. אותם מרכבה תקרא. אילי מלאכיך תיצר. אותם
מרומים תשכון. אש מים תבליל. אשר מהם תעשה. אפרני מכונך
תרכיעם. אור מהם תזרח. אל מעוני תבל:

ארני מנהיג תחתונים. אלקים מושל תבל. אמת מלכנו תמיד,
אומץ מפעלותיו תמימים. אך מי תקיף. איור מליצתו תספיק. ארשת
משפתיו תביע. אחד מרכבות תהלותך. אושר מתורתך תלמדני. איש
מרבה תושבחות. אותו מהר תבליע. אשר מננה תפארתך:

פירוש מהמחבר זצוק"ל

אכתירך, כי הקב"ה מוכתר בתושבחתן של ישראל כמו דאמרינן¹ כתר יתנו
לך, משגב תמימים ר"ל משגב ומעוז לתמימים וצדיקים כדכתי'² מגדל עוז
שם ה' בו ירוץ צדיק ונשגב, אויר הוא עולם האצילות אויר קדמון נקרא הוא
אויר הטהירו³, אולם משפטיך, היינו עולם הבריאה עולם הכסא נקרא, שם
ישבו כסאות למשפט⁴, ושם המרכבות כולם, אילי מלאכיך תיצר, הוא עולם
היצירה, עולם המלאכים שוכני מרום, אש מים תבליל, היינו שמים נבראו
מתערובת אש ומים⁵, ומשם מתחיל עולם העשי', אפרני⁶ לשון אהל, הקב"ה
הרקיעים⁷ לאוהל, והזריח מהם אור לדרי עולם.

ארני מנהיג תחתונים, כידוע⁸ כי שם אדני' ית"ש בו הוא מנהיג כל העולם
כולו, ור"ת ג' חרוזים אלו הם ע"ש הפסוק⁹ וה' אלקי אמת, אלקי מושל תבל,

אכתירך וכו' 1 קדושת מוסף כמנהג ספרדים 2 משלי י"ח י"י. 3 עיין זוהר
בראשית ט"ו ע"א ובמפרשים שם. 4 תהלים קכ"ב ה', ועיין בליקוטי תורה
להאריז"ל פ' בראשית ע"פ וישלחהו 5 חגיגה י"ב. 6 עיין דניאל י"א מ"ה.
7 בכ"א: עשה הרקיעים. 8 עיין שו"ע או"ח סי' ה'. 9 ירמי' י"י.

שִׁירַת תּוֹכַחַת מִשֵּׁה קִצָּא

אולם מורשי תענני. אותי משינתי תתעורר. אתה מדוע תתאפק. איך
מכולם תחריש. אפס מקצתם תפדר. אשר מהם תבחן. אמתת
מציאותו תמיד. אף מהם תלמד. איך משגיח תחתונים. אמנם מזה
תברר. אדונינו משלם תגמולים. אורות מאופל תגיה. אל מקיימי
תורתך. אש מיקוד תבער. אנשים מרבים תועבות. אשר מאש
תבערותם. ארוך מאתמול תפתה:

פירוש מהמחבר זצוק"ל

כידוע ⁸ שם אלקים מורה על תקיף ומושל, אמת מלכנו תמיד, ע"ש הפסוק ¹⁰
ואמת ה' לעולם. אומץ מפעלותינו תמומים, ע"ש ¹¹ תמים פעלו, אך מי תקיף
ר"ל מי האיש אשר הוא כ"כ תקיף שיכול להגיד אפי' אחד מרובות שבחותי,
אשר מתורתך תלמדני וכו', ר"ל אשר ויושר למדני מן התורה ¹² שכל המספר
בשבחו יבולע מן העולם דכל מה דאת משבח את מגנה ¹³ ע[יין] פ' הקורא
עומד ¹⁴.

אולם מורשי ¹⁵ תענני, ר"ל מ"מ מחשבותי העירוני שלא אחרש ואתאפק מן
כולם, אשר מהם תבחן, ר"ל כדי שע"י פעולתי נבחן כי הוא יתברך נמצא
ומשגיח בתחתונים ומשלם גמול לאיש כמעשיהו ¹⁶, אורות מאופל תגיה, ר"ל
שהוא מאיר אור מתוך החושך לעושי רצונו, ומבעיר אש מיקוד לרשעים
המרבים תועבות, אשר מאש תבערותם, ר"ל מן העבירות עצמם נעשה אש
להבעיר הגיהנם כידוע ¹⁷, כדכתיב ¹⁸ והי' החסון לנעורת ופועלו לניצוץ
ובערו שניהם יחדיו ואין מכה, ארוך מאתמול תפתה, ע"ש הפסוק ¹⁹ ערוך

10 תהלים קי"ז ב'. 11 דברים ל"ב ג'. 12 בנדפס נוסף כאן: „אותו מהר
תבליע, כך הוא לשון הקרא באיוב [ל"ז כ'] שמהאי קרא דרשו חז"ל במס' מגילה
דף י"ח. עיי"ש שכל המספר בשבח יבולע מן העולם". והמשך חסר. וכנראה הוא
הוספה מאוחרת מאחר שבכתבי יד לא מובא קטע זה. 13 לשון זה הובא בחוה"ל
שער היחוד פ"י, ובמו"נ ח"א פ' כ"ט בהמשך למאמר סמא דכולא משתוקא שהובא
במגילה י"ח. וכעיי"ז בירושלמי ברכות פ"ט (ס"ב:) ובשוח"ט פרק י"ט. 14 עיי"ש
מגילה דף כ"ה. סיימתניהו לכולה שבחא דמרי, (ואולי צ"ל הקורא למפרע, וכוונתו
למ"ש בהערה הקודמת). 15 עיין איוב י"ז י"א. 16 עפ"י תהלים ס"ב י"ג.
ובנדפס כמפעלותיו. 17 זוהר תרומה קנ"א ע"ב, והובא בר"ח שער היראה
ריש פ"ג. 18 ישעי' א"ל א, ועיי"ש ברש"י. 19 ישעי' ל"ל ג.

קצב (טז) שירת תוכחה משה

אששת מקדם תבל. אשיותיו מאין תכנת. אז מאפס תוהו. ארץ
מלחה תדשיא. אורות מטר תשביע. אותה מלאת תבואות. ארץ¹
מגדים תנוכות. אדם מראש תבחר. אשה מצלעו תבנה. אותו
מתורתך תסירהו. אזי מות תטעימהו. אף מקדם תגרשהו:

אוצר החכמה

אברהם מארם תאהב. את מילתו תכרות. אחר מאה תחנטהו.
אחד מיוחדי תנוכתם². אל מוריה תקראהו. אל מזבחך תקריבהו.
אמנם מלאכיך תשלח. אל מאומה תעשה. אך מהר תקח. איל
מוסבך תמורתו³:

פ' ארזים, כ"א. 2 תנוכות, כ"א. 3 תמורותיו, כ"א.

פירוש מהמחבר זצוק"ל

מאתמול תפתה, אלא שבתית ערוך החלפתי עי"ן באל"ף, ואחז"ל²⁰ תפתה
זה גיהנם שכל המתפתה ביצרו נופל בו, והוא ערוך מאתמול יום ב' לבריאה²¹,
שיש לו אתמול ואין לו שלשום, וכתבתי ארוך שכן הוא בזמן ובמקום שהוא
קודם לעדן שנברא בג'²², ובמקום שכל העולם ככסוי קדירה לגיהנם²³.
אששת²⁴, יסדת, מאין תכנת, יש מאין, אורות מטר²⁵, טיפי מטר, אף מקדם
תגרשהו²⁶, הוא גן בעדן מקדם²⁷.

אברהם מארם, נהרים, את מילתו תכרות, הקב"ה בעצמו כרת מלתו²⁸ וכרות
עמו הברית²⁹, אחר מיוחדי תנוכתו³⁰, ר"ל הי' לו עוד בנים אך יצחק הי'

20 עירובין י"ט. 21 פסחים נ"ד. נדרים ל"ט: עיין רש"י שם, ועיין בפרדר"א
פ"ד. 22 פרדר"א פרק ה'. 23 פסחים צ"ד. 24 עיין ישעי' ט"ז אשישי
קיר וברש"י ורד"ק. 25 עיין תהלים פ"ד ו' באבן עזרא, וישעי' כ"י י"ט כי
טל אורות טלך, ועי"ש בביאור המלות להמלבי"ם שציין למש"כ בישעי' ה"ל' אור
מצאנוהו על הענן והמטר, איוב ל"ו ל' ל"ב [ל"ז י"א וע"ש במפרשים] ועיקר הוראתו
על מים הנשפכים בזלף ומענין יאור, ועיין עוד במלבי"ם ויקרא ט"ז ג' רר בשרו
(אות קכ"ו) רר מורה על רוקו הנוטף מן הפה, ופי' שמגיע טיפין ויש הפסק בין
טפה לטפה, וע"ע רמב"ן מקץ מ"א א' יאור. 26 בנדפס תדרשהו, (וכן בפנים
בהוצאת תרס"ב). 27 בראשית ב"ח'. 28 ב"ר פמ"ט ב', יל"ש נחמי' בשם
תנחומא (בובר) פרשת לך כ"ד. 29 נחמי' ט"ח'. 30 עיין ישעי' כ"ז ו'

אשר מפריו תחניט. איש מכונה תם. אל מצרים תורידהו. אשר מפרך תמרוריתם. איומתי מנאק תזעק. אלהינו משמים תזכור. אהבת מאמינך תמימוך. אהרן משה תשלה. אותנו ממעצר תגאל. אונים מחם תהרג. אותנו משם תוציא. את מטך תגביה. את מימוך תבקייע. ארץ מצולה תיבש:

את לחסורי תספיקני. ארץ מעון תניב. אז מנך תשביעני. אף מרה-תמתיק. ארבעים מרובעי תקופות. אז מפארן תופיע. אף מארץ תימן. אָתִיף מרבבות תקיפך. אל מקום תחנותינו. אל משה תקרא. אותו מרומך תעלהו. את מקומינו תגביל. את מאמריך תשמיענו. אשר מספר תווייהם. אותיות מנין תרך. אל מול תכוון. אל מצות תורתך. אף מצות תקנות. אלופי מיודעי תנאים. אשר משעשועם תנחמני:

פירוש מהמחבר זצוק"ל

מיוחדי ³¹ כפי רש"י ³² על בנך יחידך אשר אהבת, אל מזבחך, כי המזבח הי' כבר קדוש לה' שבו הקריבו אדם הבל ונח ³³.
אשר מפריו, מוסב על מיוחדי תגובתו הוא יצחק, מפריו של זה תחניט, איש שהוא מכונה תם, הוא יעקב ³⁴ ומפריו ולא כל פריו רמז למאחז"ל ³⁵ ביצחק ולא כל יצחק למעוטי עשיו, איומתי, ישראל ³⁶, מנאק תזעק, כדכתיב ³⁷ וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל, אונים מחם תהרוג, כדכתיב ³⁸ ראשית אונים באהלי חם, את מטך, שכבר נברא בין השמשות ³⁹, את מימד תבקייע שכבר התנה עמהם מששת ימי בראשית ⁴⁰.
ארץ מעון תניב ⁴¹, במדבר, אז מנך, לשון מקרא בעזרא ⁴², ארבעים, ר"ל מ' שנה שבכל שנה ד' תקופות, ותמכתי יתידותי על הר'מז' כי ד' פעמים מ'

ובתרגום שם. 31 בנדפס: „אחד מיוחד שבהם”. 32 בראשית כ"ב-ב'.
33 פרקי דר"א פל"א. 34 בראשית כ"ה-כ"ז. 35 סנהדרין נ"ט:
36 ע"פ שה"ש ו'ד'. 37 שמות ו'ה'. 38 תהלים ע"ח-נ"א. 39 אבות פ"ה מ"ז.
40 שמות רבה פכ"א ו'. 41 ירמי' ט"י'. 42 נחמי' ט"כ'. 43 ע' מג"א

אל משה תצוה. אהל מועד תבנה. אף מקדושתך תקדיש. אהרן
 משרת תמים. אותו מלבושך תלביש.⁴ את מעילך תעטהו. אבני
 מילואים תעטרהו. אף מצנפך תצנפהו. אורים משלימים תעדהו.
 אתה ממרום תופיע. ארון מועדיך תשכון. אשר משם תצוה.
 אל משה תורתֶיך:

אשר משם תובילני. ארץ מורשת תמימֶיך. ארץ מלאה תנובות.
 אשר מעושיה תענקני. אף ממתקה תשביעני. אז מקדש תבנה.
 אוֹתֶיהָ⁵ מושב תמיד. אך מרוב תאלתי. אל מצדיקי תורתך.
 אתה מאסת תהנותיך. אריה מסככו תעלה. איומתך מסרת תחתיו.
 אל מלכיות תצילני. אתה מצפה תאזתי. אי מתי תחשוב.
 אשיבך מקום תאותך. אשלח משיח תמים:

5 אות, כ"ב.

4 תלביטהו, כ"א.

פירוש מהמחבר זצוק"ל

עולה ק"ס מספר שמות [אל'] א'ה'ר'יה א'ה'י'יה ה'ו'י'יה א'ד'נ'י"י ית"ש, ובהם
 נסעו מ"ב מסעות שבהם מרומז שם של מ"ב כידוע⁴³, ק"ס מ"ב גימטרי ר"ב
 לך אל תוסף דבר אלי⁴⁴, כי רצה בא"י לתקן גם שם א'ל'ה'י'ים, פ"ו ר'ב
 גמטרי פר"ח ניצוצות וד"ל. אתית מרבבות, ע"ש הקרא⁴⁵ ואתה מרבבות
 קודש, את מקומנו תגביל, הגבל את ההר⁴⁶, אשר מספר תווייהם, ר"ל מספר
 אותיו, כמו⁴⁷ והתוית תיו שר"ל אות, — ויש בעשרת הדברות תר"ך אותיות
 כמנין תרי"ג מצות שבתורה ושבעה מצות דרבנן כמבואר בסמ"ג, אלופי
 מיורעי תנאים, הם חכמי התלמוד, אשר משעשועם, מוסב אל מאמריך הנ"ל.

אל מצדיקי תורתך, ר"ל כ"ד⁴⁸ ויהי מלעיבים במלאכי האלקי ומתעתעי

סי' תכ"ח סק"ח ותורת משה קמא ר"פ מסעי ובחת"ס עה"ת מסעי עה"פ ויכתוב
 (בנדפס הושמט המשך הקטע מכאן עד אתית). 44 דברים ג' כ"ו. 45 דברים
 ל"ג ב'. 46 שמות י"ט כ"ד. 47 יחזקאל ט' ד'. 48 דברי הימים ב'

שִׁירַת תּוֹכַחָה מִשֵּׁה (יט) קִצָּה

אנוש מתי תתבונן. אי מזה תבוא. ⁴⁹אנה מחר תוכל. ארץ מקום
תעלובות. אזי מצעדיך תספור. ארשת מדברותיך תמנה. אף
מעשיך תחשוב. אשר מרדת תמיד. אל מלך תמים. אתה משפטיך
תחרוץ. אז מפניו תבוש. איך מצחך תרים. אל מי תנופ. אם
מרום תגביה. או מטה תציע. אל מעמקי תהוב. איה מקום תחנותך.
אשר מפניו תסתר:

אולי מבטחך תשים. אוצרות מחמדי תבל. אשר מפניה תמאם.
אלף מוסר תוכחות. אושר משפטי תורתך? אהובי מדוע תטעה.
אם מחול תרבה. אחרונה מרה תהיה. אם ממון תאסף. אחר מותך
תעזבהו. את משנאיך תורישו. אתה מקומך תנה. אשר משם תוכל.
אל מקום תולעה. אתה מאוד תאנת. אין מאומה תקח. אך מערומות
תוצג. את מוסרך תשא. את מפעליך תסכול. אל מי תפנה. אשר
¹²³⁴⁵⁶⁷מכחו תוחזק:

6 תלאכות, בנדפס. עיין הושע י"גה'.

פירוש מהמחבר זצוק"ל

בנביאינו, ארי' מסבכו ⁴⁹, נ"נ, אתה מצפה תאוותי, ר"ל הקב"ה יושב ומצפה
מתי שנתאוה אנחנו ונחשוב שהקב"ה ישיבנו אליו, ואז הוא ישלח משיח
תמים.

אי מזה תבוא, ע"ד ⁵⁰ הסתכל בשלשה דברים מאין באת, אנה מחר תוכל,
לאן אתה הולך, אזי מצעדיך תספור, הוא דין וחשבון, ארשת מדברותיך תמנה,
אפילו שיחה קלה מגידין לאדם ביום הדין ⁵¹, אתה משפטיך תחרוץ ע"פ מדרש ⁵²
על פסוק ⁵³ ביד כל אדם יחתום, אם מרום תגביה ע"ש הפסוק ⁵⁴ אם אסק שמים
שם אתה, או מטה תציע, ואציע שאול הנך ⁵⁴.

אשר מפניו תמאם, ר"ל מפני מחמדי תבל רגיל הי' למאס כל מוסר תוכחת
ואושר משפטי התורה, אם מחול תרבה, מוסב על מחמדי תבל.

ל"ו-ט"ז. 49 ירמי' ד'ז'. 50 אבות פ"ג מ"א. 51 חגיגה ה': וערמב"ם
הלכ' דעות פ"ה ה"ד. 52 תענית י"א. 53 איוב ל"ז-ז'. 54 תהלים קל"ט-ח'.

אולי מסיתך תקרא. אל מיודעך תצעק. אלפך מעשי תעתועים.
 אשר מפתו תאכל. ארם מכוסו תשתה. אותו מליך תעמיד. אהה
 מאד תכלם. איך משנאיך תאהב. אשר מקטרנך תמיד. אשו
 משאול תוקד. איבריך מחר תאכל. אשו מתי תכבה:

אימתי משנתך תתעורר. אל מועצתי תשמע. את מופרי תקבל.
 אריה מיער תתמשל. אל מסטינך תריע. אף מאוד תצריח. אזי
 ממנו תתגבר. אותו מאן תמאן:

אך מנמרים תעוז. אמנם מנשרים תקל. אף מצבי תרוץ. אל מקום
 תפגיע. אלהיך משגיח תנועותיך. אליו מחשבותיך תיחד. את
 מפלאותיו⁸ תבחן. אל מדותיו תדבק. את מעוזו תחזק. את מצותיו
 תחפוץ. אנשי⁹ משנאיו תרחק. אותם מגיו תגרש:

7 תבריה, כ"א. 8 מפעלותיו, כ"א. 9 את, בנדפס.

פירוש מהמחבר וצוק"ל

מסיתך, מיודעך, היינו יצה"ר, אלפך מעשי תעתועים, שלמד לך מעשים
 רעים, מכוסו תשתה כמו שתית, בעוה"ז, אשר מקטרנך, הוא היצה"ר⁵⁵, הוא
 השטן המקטרג, אשו משאול, כי המלאך המות ממונה לענוש כל העוברים בכל
 העונשים, איבריך מחר תאכל, מוסב על אש השאול הנ"ל, אותו אש תאכל
 איבריך.

אל מועצתי תשמע, דברי השכל אל הגוף, אריי מיער תתמשל, תדמה ותמשיל
 עצמך בגבורה כארי, עפ"י דברי חז"ל⁵⁶ הוה גבורה כארי, אזי ממנו תתגבר,
 ואתה תמשול בו כתיב⁵⁷.

אך מנמרים תעוז עז כנמר⁵⁸, מנשרים תקל, קל כנשר⁵⁸, מצבי
 תרוץ, רץ כצבי⁵⁶, אל מקום תפגיע, ר"ל תתגבר על היצה"ר
 ותעוז נגדו משמוע לקולו, ותנוס ממנו, ותרוץ חיש קל אל מקום אשר שם
 תמצא אלקיך ותיחד אליו כל מחשבותיך ותנועותיך, ותבחן בפלאי ברואיו.
 ותדבקו במידותיו, אנשי משנאיו תרחק, ע"ד⁵⁸ הלא משנאיך ה' אשנא, אותם
 מגיו תגרש, כדכתיב⁵⁹ לא ישב בקרב ביתי עושי רמי".

55 עיין בבא בתרא ט"ז. סוכה נ"ב. : 56 אבות פ"ה מ"ב. 57 בראשית
 ד' ז', ועיין קידושין ל. : 58 תהלים קל"ט-כ"א. 59 תהלים ק"א-ז'. 60 כמ"ש

שִׁירַת תּוֹכַחָה מִשֵּׁה קִצוֹ (כא) קצו

אבל מעשיך תשקול. אל מיצועם תגבילם. אותו מעבור תשמור.
אם מוסדותיו תהרם. אבן מקיר תזעק. אותו מהר תבנה. אל
מלכך תתפלל. ⁶⁰אנא מחטאי תנקני. אלבין משלג תכבסני. אזי
משאול תנצל. אל מלכך תתרצה. את מחזיו תחזה. את משיחו
תראה. ארץ מקדשו תכנס. ^{אוצר החכמה}אזור מתניו תהיה:

אלה מפעלות תם. איש מואם תועבות. אשר מעוז תאותיו. אף
משאלות תפלותיו. אמת מארץ תצמח:

מעתה אני מפיל תחינתי. שמע אלהי מרום תפילתי.
הטה אונך מלתי תבחן. סופי אל מרומך תעלה. ^{אוצר החכמה}
ואלי אלהי משגבי תישע. פני אורך מאפילנו תאיר.
רצוני אלהי ממתקוממי תשגבני. חזקני אמצני מהרה תראיני.
אמת מארץ תצמח:

פירוש מהמחבר וצוק"ל

אל מיצועם תגבילם ר"ל דרך הממוצע יהי הגבול של כל דרכיו ⁶⁰, אותו מעבור תשמור, שלא יעבור גבול הממוצע כי לחטא יחשב לו אשר בשביל זה אבן מקיר תזעק ⁶¹, כמ"ש בח"ה ⁶² שכל מי שעובר דרך הממוצע נכנס בגדר החוטא גמור, אותו מהר תבנה בתשובה ולא ילין נבלתו הלילה ⁶³, את מחזיו תחזה כדכתיב ⁶⁴ ושם דרך אראנו ^{אוצר החכמה} בישע אלקים, ואמרו חז"ל ⁶⁵ השם אורחותיו בעוה"ז זוכה ורואה בישועתו של הקב"ה, אזור מתניו, של משיחו, תהי כדכתיב ⁶⁶ והי צדק אזור, ותרגמו בו אנשי הצדק יהי סחור סחור לו. — ויוצדק נמי אקב"ה כדכתיב ⁶⁷ כאשר ידבק האזור אל מתני איש כן הדבקתי (בי) [אלי] את בית ישראל.

אלה מפעלות תם, ר"ל אלה אשר זכרנו המה פעולותיו של צדיק, אשר שם כל מגמותיו שתהי האמת מארץ תצמח ⁶⁸ [וגו'], גם ה' יתן הטוב במהרה אמן.

הרמב"ם בשמונה פרקים פרק ד'. 61 חבקוק ב'י"א. 62 נראה
דכוונתו לשער עבודת אלקים ריש פרק ד'. 63 עיין תיקוני זוהר
תיקונים נוספים תיקון ה' לא תלין בו נבלתו דאיהי חובה דחב ביומי' לא תלין
עמי' בלילה דמיד יתוב בתויבתא וכו'. 64 תהלים נ'כ"ג. 65 סוטה ה. :.
66 ישעי' י"א-ה'. 67 ירמי' י"ג-י"א. 68 תהלים פ"ה-י"ב.

קינה 1 לחצות

11234567

חברתיה ² שנת תקינ ³ לפ"ק, וחתום בראשי הרוזות ⁴, "אנכי השפל משה ברבי שמואל [סופר ⁵] חזק ואמץ" ובתוכו התעוררות לביטול תשב"ר ובית נאים יסח ה'.

אפר כירה, נפש מרה, כאבי ⁶ נעכרה, ליל כמכירה,

הודי בהשחיתם, שבועו כמרעיתם, פנה לחרפתם, למהרז מפלתם,

1 בד"ד (ח"ס מיכאלוצה תרצ"ט) כותרת שונה לגמרי (עיין בהקדמה): "ה' אלקי בך חסיתי אל אבושה לעולם. היום יום ד' צום גדלי' לפרט ר'ח'שי' ל'בי'י דבר טוב אמר אני מעשי למלך לשוני עם סופר מהיר. 2 חברתיו, ד"ו. 3 תקנ"א ד' ב"ג. 4 החרוזים כנ"ל. 5 הוספתי עפ"י כ"א וד"ו. 6 בד"ד חסרים המילים, "כאבי נעכרה", ואחרי "ליל כמכירה" גוסף "רמע להגירה". 7 להפר

פירוש מהמחבר זצוק"ל

אפר כירה כנוי לנפש בשפלות עצמה. כי כאבי ¹ נעכרה ² בשפלות הדור וע"כ תייליל כמכירה, היא אשה ³ מיללת בחבלי לידת בנה ראשון: ואמר אפר כירה שהוא שפל מעפר שזורעין בו ומצמיח משא"כ אפר. ועיין מ"ש בחדושי למס' חולין סוף פ' כיסוי הדם ⁴:

הודי בהשחיתם מוסב על או"ה אוי שבועו כמרעיתם ר"ל מזה שבועו כי נתמלאה צור מחורבנה של ירושלים ⁵, ולשון הקרא הוא כמרעיתם וישבעו בהושע ⁶, פנה לחרפתם, ר"ל ה' יפנה וישגיח על מה שהם מחרפים אותי ⁷ ועי"ז ימהר מפלתם.

אפר זכ"י (ההערות שבסוגרים עגולות הם מהגרי"נ שטרן זצ"ל).

1 כאבה, כא"ב ד"ו. 2 נעכר, כא"ב ד"ו. 3 מבכרת, ד"ו. 4 [דף פ"ז ע"ב ד"ה בזכות: "לא יתכן שיאמר אדם על עצמו שהוא כעפר המצמיח טוב לכל ע"כ אמר אאע"ה עפר ואפר עפר לענין הכנעה ואפר לענין שאינו מצמיח והרי זה ענוה יתירה מאאע"ה". וע"ע בתורת משה קמא פרשת וירא]. 5 (מגילה ר' ע"א) ופסחים מ"ב: . והוא לשון רש"י תולדות כ"ה-כ"ג. 6 (י"ג ו'). 7 אותו, כ"א ד"ו.

שִׁירַת קִינָה לַחֲצוֹת מִשֵּׁה (כג) קֶצֶט

מִרְבֵּץ⁸ קְרִיתִי, מִקּוֹם מִקְדְּשֵׁינוּ⁹, מְרֹוב עֲזוֹנוֹתֵי, עִשְׁקוּ לְעֵינֵינוּ,
מִחֲמַדֵּי וְתֹאוֹתֵי, בִלְתִּי גְוִיִּיתֵינוּ, וְזֹאת הַתּוֹרָה,

אִפְר כִּירָה וְכו' זכור

שִׁפְעַ יָמִים, יִנְקָתִי מִקְדָּם, בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים, בְּסֶךְ אֲדָם,
וְעַתָּה בְעַמִּים, צַעִיר רוֹדֵם, יְהוּדָה רִגְמָתָם,

הוֹדִי בְהַשְׁחִיתָם וְכו' זכור

הִהִיתָה כֹּזֵאת, בְּנִים יִקְרִים, מִכִּינֵי חֲזוֹת¹⁰, מִפְרָקֵי הַרִים,
וְהֵנָם¹¹ לֹועֵזוֹת¹², אֵימָה מִחֲדָרִים, תְּפוּג תּוֹרָה,

אִפְר כִּירָה וְכו' זכור

עֲצָתָם, ד"א. לַמְלֹאוֹת כְּעָתָם, ד"ד. 8 מִרְבֵּץ, ד' ב"ג. 9 מִקְדְּשֵׁי, ד"ו.
10 חִידוֹת, ד"ו. 11 הֵנָם, ד"ד. 12 לְבִיזוֹת, ד"א.

אוצר החכמה

פִּירוּשׁ מִהַמְתָּכֵר זְצוּק"ל

מִרְבֵּץ קְרִיתִי, הִיא קְרִיָּה עֲלִיזָה⁸ יְרוּשָׁלַיִם, אֲשֶׁר שֵׁם הִיא מְרַבֵּצַן שֶׁל יִשְׂרָאֵל
ע"ד⁹ רֵבֶץ כְּאֲרִי, וְשֵׁם הִיא מִקּוֹם מִקְדְּשֵׁנוּ, וְעַתָּה עִשְׁקוּהוּ אוֹיְבִים וְלֹא הַשְׁאִירוּ
בִלְתִּי גְוִיִּיתֵנוּ, וְזֹאת הַתּוֹרָה ע"ד¹⁰ וְאִין שִׁיּוֹר רַק הַתּוֹרָה הַזֹּאת.

שִׁפְעַ יָמִים ר"ל בִּימֵים קִדְמוֹנִים¹¹ יִנְקָתִי שִׁפְעַ הָעוֹלָם, וְאֲדָם בְּסֶךְ עַד בֵּית
אֲלֵקִים שֶׁהִיא בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים וְעַתָּה בֵּין הָאוֹמוֹת אֲנִי צַעִיר¹² וְנִבְזָה וְרוֹגְמִים
בְּאֲבָנִים אֶת הַיְהוּדִים.

הִהִיתָה כֹּזֵאת כִּי בְנֵי הַיִּקְרִים¹³ תִּשְׁבְּרֵה שֶׁהִיא רְאוּיִים¹⁴ לְהִיּוֹת מִחֲרִיפֵי
דְּפוּמְבִדִּיתָא לְשׁוֹן לֹועֵזוֹת וְחֲכָמָתָם וְעִי"ן¹⁵ תְּפוּג תּוֹרָה וְתִשְׁתַּכַּח¹⁶ ח"ו.

8 ע"פ ישע"י כ"ב"ב' ל"ב"י"ג. 9 (בראשית מ"ט-ט'). 10 (פזמון זכור ברית
ועיין ילקוט ויקרא רמו תרע"ה על קרא ואף גם זאת וגו'). 11 הקדמונים, ד"ו.
12 הצעיר, ד"ה. 13 הם, ד"ו. 14 ראוי, כ"א. 15 חבוקק א"ד'.
16 ותשש כחה, ד"ו. ומשתכח, ד"ו.

ר (כד) שִׁירַת קִינָה לַחֲצוֹת מִשֶּׁה

בְּלִבִּי יְקוּהַ, כַּאֲשֶׁר הִתְבַּעְרָה, דְּמַעְתִּי בְּנֹאדַי, בְּכַפְרֵתֶיךָ¹³ לְשַׁעֲרָה¹⁴,
תִּרְחַם עוֹד, עֲנִיָּה סוֹעֲרָה, אִזְּ אִיתְּכֶם,

הוֹדִי בְּהַשְׁחִיתְכֶם וְכוּ'¹⁵

רָשַׁע הָעֵזוּ¹⁵, לֹאֲחֹזוּ גְדִיִּים, לְהַחֲלִיף לֹעֲזוֹ, בְּמִיּוֹם חַיִּים,
עֹמֵךְ הָעֵזוּ צִוּנָה — וּמִירוּשָׁלַיִם, תִּצַּא תוֹרָה,

אִפְרַיִם כִּירָה וְכוּ'

בְּנִיִּים אַתְּכֶם, לְפָנִים נִקְרָאוּ, הָרִי נִסְתַּם, וְעַמִּים יִקְרָאוּ,
סוֹעֲלֵי מֵאֲסַתְּכֶם, וּדְבַרְיִי לֹעֲזוֹ¹⁶, שִׁקְרַתְּכֶם,

הוֹדִי בְּהַשְׁחִיתְכֶם וְכוּ'

13 בְּכַפְרֵתֶיךָ, ד"ו. 14 לַאֲצִרָה, ד"א. 15 הָעֵזוּ, כ"א וּדְד"ו. 16 לְאִי, כ"ב דְּבַד"ו.

פִּירוּשׁ מִהַמְּחַבֵּר "צוּק"ל

דְּמַעְתִּי בְּנֹאדַי, ע"ש¹⁷ שִׁימָה דְּמַעְתִּי בְּנֹאדַי, הֲלֹא¹⁸ בְּכַפְרֵתֶיךָ. לְשַׁעֲרָה לְשׁוֹן
שִׁיעוֹר וְאוֹמֵד וּמִסְפָּר כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲזוֹ"ל¹⁹ הַקַּב"ה סוֹפְרֵן וּמְנִיחֵן בְּבֵית גְּנֻזוֹ,
אִזְּ אִיתְּכֶם, אֱהִי תֵם כֵּן פִּרְש"י²⁰.

רָשַׁע הָעֵזוּ, לְשׁוֹן הַקְּרָא²¹ הָעֵזוּ אִישׁ רָשַׁע בְּפָנָיו, וְקָאֵי עַל מֶלֶךְ אַרְם²², לֹאֲחֹזוּ
גְדִיִּים הֵם תִּשְׁב"ר כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲזוֹ"ל²³ לְמָה נִקְרָא שְׁמוֹ אַחַז שֶׁאֲחַז בְּתֵי כְּנַסְיוֹת
וּבְתֵי מְדַרְשֵׁי וְאָמַר אִם אֵין גְּדִיִּים אֵין תִּיִּשִׁים לְהַחֲלִיף [לֹעֲזוֹ²⁴ לְהַחֲלִיף]
לְשׁוֹן לֹעֲזוֹ. בְּמִיּוֹם חַיִּים לִימּוֹד הַתּוֹרָה. עֹמֵךְ הָעֵזוּ, כְּנֶס כְּמוֹ הָעֵזוּ מִקְּנֵךְ²⁵.
בְּנִיִּים אַתְּכֶם וְכוּ' הֵם דְּבַרְיִי הַקַּב"ה, אַתְּכֶם נִקְרָאתֶם בְּנֵי, לְפָנִים, פ"י מִקְּדָם בְּזַמְנֵים
הַקּוֹדְמִים, וְאִזְּ נִסְתַּם וְרַצְתֶּם לְהַר בֵּית ד', וְהוּא לְשׁוֹן הַקְּרָא בְּזַכְרֵיהוּ י"ד וְנִסְתַּם
גִּיא הָרִי. וְעַמִּים יִקְרָאוּ, עַל דֶּרֶךְ הַקְּרָא²⁶ עַמִּים הֵר יִקְרָאוּ — אֲמַנִּם אַח"כ
מֵאֲסַתְּכֶם בְּפוֹעַל ה' וּדְבַרְיִי לֹעֲזוֹ²⁷ וּבַחֲרֵוּ בְּשִׁקְרָה.

- 17 (תְּהִלִּים ג"ו-ט'). 18 לְהִיּוֹת, כ"ב, [ע"פ לְשׁוֹן הַפְּזוּמֹן בְּסִלְיָחוֹת
לִי"ג מְדוֹת]. 19 (שַׁבַּת ק"ה:). 20 (בְּתְהִלִּים יט"ד).
21 (מִשְׁלֵי כ"א-כט). 22 אָדוּם, דְּב"ג. (עֵינֵי יִלְקוּט שֵׁם) [שְׁדוּרֵשׁ שֵׁם עַל עַמְלֵק
וּגְלִית, דָּתוֹן וְאַבִּירָם]. 23 (מ"ר פ' שְׁמִינִי י"א-ז). 24 עַפְּ"י כ"ב.
25 (שְׁמוֹת ט"ט). 26 (זֹאת הַבְּרָכָה ל"ג-י"ט). 27 לְאִו, כ"ב ד"ו.

שִׁירַת קִינָה לַחֲצוֹת מִשֶּׁה רֵא

יִסְרַתִּי אֶתְכֶם, בְּיַדֵּי הַנְּבִיאִים, בַּחֲרַתְּם כְּמוֹעַצְתְּכֶם¹⁷, מֵאִפְתָּם בַּחַיִּים,
מִדְּדַתִּי כְּמִדַּתְּכֶם¹⁸, שְׂרִיָּה¹⁹ בְּגוֹיִם, אִין²⁰ תּוֹרָה,
אֹצֵר הַחֲכָמָה

אִפְרַיִם כִּירָה וְכוּ'

שׁוֹא וְתַפֵּל, שְׁנֵאתִי, וּבַחֲרַת²¹, לַקַּחַת כַּפֵּל, וְלֵארוֹן מוֹגֵרֶת²²,
בְּאֵרוֹן מֵאִפֵּל²³, מִשַּׁךְ גֵּרֶת²⁴, וְהֵאֲרִיכּוּ לְמַעֲנִיתֶם,

הוֹדִי בַּהֲשָׁחִיתֶם וְכוּ'

מֵה אֹמֵר, וְזֵה אֲצַמְדֶּק, בַּהֲרֵי נִמְרָה, נִשְׁחַקְתִּי הַדֶּק, עַל־יַד הַשׁוֹמֵר,
לְהַחְזִיק בְּדֶק, קִיר עֵרָה,

אִפְרַיִם כִּירָה וְכוּ'

17. כְּמוֹעַצְכֶם, כ"א	18. כְּמִדַּכֶם, כ"א ד"ו	19. שְׂרִיָּה, ד"ב.	20. בְּאֵין, ד"ב.
21. בַּחֲרַת, ד"א.	22. מוֹגֵרֶת, כ"א ב.	מִגֵּרֶת, ד"ב, וְלֵא כְּמוֹ שְׁנוֹקֵד בְּד"ו מוֹגֵרֶת.	
23. מֵאִפֵּל, ד"ג.	24. גֵּרֶת, ד"ג, (וְכֵן בְּפִירוּשׁ מֵרֵן).	25. שְׁלוֹמֶתֶם, כ"א.	

פִּירוּשׁ מֵהַמַּחְבֵּר זְבוּק"ל

יִסְרַתִּי אֶתְכֶם, ר"ל שְׁלַחְתִּי דְבַרְנִי מוֹסֵר ע"י הַנְּבִיאִים וְאַתֶּם לֹא שָׁמַעְתֶּם אֵלָא
בַּחֲרַתְּם בְּעַצְתְּכֶם, וְע"כ גַּם אֲנִי מִדְּדַתִּי לְכֶם מִדָּה בְּמִדָּה, הִיָּה שְׂרִיָּה בְּגוֹיִם
אִין תּוֹרָה.

עוֹד אֹמֵר ה': אֲשֶׁר שְׁנֵאתִי שׁוֹא וְתַפֵּל, וְאַתֶּם בַּחֲרַתְּם בּוֹ, וְע"כ לַקַּחַת כַּפֵּל,
כְּדַכְתִּיב²⁸ כִּי לַקַּחַת מִיַּד ה' כַּפֵּלִים, מִשַּׁךְ גֵּרֶתִי, כְּדַכְתִּיב²⁹ גֵּרֶתִי מִשַּׁךְ [שְׁכַנְתִּי³⁰]
עִם אֱהִי קִדְרָה.

מֵה אֹמֵר וְכוּ' הֵם דְּבַרֵּי יִשְׂרָאֵל וְוִידוּיִים. בַּהֲרֵי נִמְרָה כְּדַכְתִּיב³¹ מֵהַרְרֵי נִמְרִים
שֶׁהוּא אֶרֶץ הָעַמִּים, עַל־יַד הַשׁוֹמֵר, הוּא הַקַּב"ה עֲלֵינוּ לְהַחְזִיק בְּדֶקִי קִיר עֵרָה,
הַחוּמָה אֲשֶׁר עָרוּ יִסּוּדוֹתֶיהָ פְּסוּק בִּישְׁעֵי³² קִיר עֵרָה מִגֵּן. וְאֵמַר שֶׁעַל הַקַּב"ה
לְהַחְזִיק עַל דֶּרֶךְ³³ אֲנִי הַצַּתִּי אֵשׁ בְּצִיּוֹן³⁴ וְעַלִּי לְבַנּוֹתָהּ כְּדַכְתִּיב³⁵ שְׁלֹם יִשְׁלֹם
הַמְּבַעִיר אֶת הַבְּעֵרָה.

28 (ישעי מ"ב).	29 (תהלים ק"כ"ה).	30 עפ"י ד"ו.	31 (סה"ש ד"ח).
32 (כ"ב"ו).	33 (ב"ק ס').	34 ואני עתיד, ד"ו.	35 שמות כ"ב"ה.

רַב (כו) שִׁירַת קִינָה לַחֲצוֹת מִשֶּׁה

וְאֲנִי בַנּוּלָה, בְּלִי מִשְׁעֵנָה, קוֹרָא בַחִילָה, לֹאֵל הָעוֹנָה, מִה מְלִילָה,
עַת תְּדַרְשֶׁנָּה, שְׁלוֹמָם ²⁵ וְטוֹבוֹתָם ²⁶,

הוֹדִי בַהֲשַׁחֲתָם וְכוּ'

אֵל תַּחְרַשׁ, לִזְעַקְתָּ ²⁷ דָּל, לְבִי ²⁸ הַחֲרַשׁ, וְאִיבְרִי ²⁹ מְדוּלְדָל ³⁰,
מִצַּר הַחֲוֹרֶשׁ, וְלֹא חֲדַל, תַּחַת ³¹ גְּעֵרָה,

אִפֶּר כִּירָה וְכוּ'

לְדוּדֵי אֲנִי, מִצַּפָּה וּמִיחַל, אַתָּה ³² אֲדוֹנִי, סוּלַח וּמוּחַל, אֲמוֹר ³³ הַנְּנִי,
לְבָנֵי רַחֵל, אֲשׁוּב ³⁴ שְׁבוֹתָם ³⁵,

הוֹדִי בַהֲשַׁחֲתָם וְכוּ'

26 ותשובתם, ד"ב. 27 לצעקת, כ"א דד"ו. 28 לבו, ד"ד. גבי, ד"א.
29 ואברו, כ"א דד"ו. 30 המדולדל, דב"ג. 31 תחת, כא"ב ד"ז, (ובדבג"ו
תחת). 32 עתה, דא"ג. 33 אמר, ד"ג. 34 אשוב, דב"ג. 35 שביתם,

פירוש מהמחבר זצוק"ל

קורא בחילה, בתפילה לשון ויחל. מה מלילה, מה יהי מלילה של גלות הזה.
עת תדרשנה, ר"ל הגיע עתה העת שתדרשנה.

לבי החרש ואברי מדולל, כנוי לשפלות שלנו. מצר החורש, כדכתיב ³⁶ על
גבי חרשו חורשים. תחת גערה ר"ל מאותו צר החורש עלינו, אנו פוחדים
מגערתו, לשון הקרא ³⁷ תחת גערה במבין.

לדודי אני, כדכתיב ³⁸ אני לדודי ועלי תשוקתו.

36 (תהלים קכ"ט-ג'). 37 (משלי י"ז-י'). 38 (שה"ש ז'-א').

שִׁירַת קִינָה לַחֲצוֹת מִשֶׁה (כז) רג

סִלְסְלָה ³⁶ וַתַּחֲדַשׁ, זֹאת בְּרִיתֶם, שְׂכִינַת קוֹדֶשׁ, נְאוּה בִלְבוֹתֶם,
וְאֵל יִתְחַדֵּשׁ, דּוֹר כְּאֲבוֹתֶם ³⁷, פּוֹרֵר וּמוֹרֵה,

אִפְרַיִם כִּירָה וְכוּ'

וְהוֹאֵל וּרְוֹמָמָה, יוֹנֵתֶךָ ³⁸ תִּמְתֵּךְ, מִנְפִּילְתָּה תִּקְוֹמָמָה, פּוֹכֵת טִירְתֶּךָ,
מִיָּמִים יָמִימָה, קוֹוָה ³⁹ לִישׁוּעֶתֶךָ, כּוֹסֵם וּמְנַתֵּם ⁴⁰,

הוֹדִי בְּהִשְׁחִיתֶם וְכוּ'

כ"א דד"ו. ³⁶ בד"ד (ח"ס עה"ת) משתנה מכאן מבנה החרוזים: סלסלה ותרוממה, יונתך (המשך כבנוסחתנו בחרוז הבא המתחיל והואל) עד ומנתם, (וחסר חרוז החוזר) והואל וחדש זאת וכו' (כבסלסלה בנוסחתנו, והחרוז החוזר אפר וכו'), פאר יכהן וכו' (כבחרוז ראש וכו' בנוסחתנו) הודי וכו', רועה אויל וכו' (כבנוסחתנו בחרוז פרא וכו') אפר וכו'. ³⁷ כאבות, ד"א. ³⁸ בדב"ג נקד יוֹנֵתֶךָ תִּמְתֵּךָ, ובד"ו יונתך תמתך.

³⁹ מקוה, ד"א, ובדב"ג קוה. ⁴⁰ ומנוסם, דב"ג. ⁴¹ חזירי, ד"ד. כחזיר מייער,

אוצר החכמה

פירוש מהמחבר וצוק"ל

סִלְסְלָה כְּמוֹ ³⁹ סִלְסְלָה וּתְרוֹמָמָה. וַתַּחֲדַשׁ זֹאת בְּרִיתֶם. כְּדַכְתִּיב ⁴⁰ וְכָרַתִּי לְךָ
וְגוֹמ' בְּרִית חֲדָשָׁה. וְאֹמֵר זֹאת בְּרִיתֶם ⁴¹, כְּדַכְתִּיב ⁴² וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אֹתֶם
הוּא דְבִיקוֹת אֲנִי וְזֹאת עִם הַבְּרִי"ת ⁴³ קָרָא כְּדַכְתִּיב ⁴⁴ וְזֹאת אוֹת הַבְּרִית
כְּמֵרָאָה הַקְּשֵׁת בַּעֲנָן. וּמִפְרֵשׁ לְהֵלֶן. שְׂכִינַת קוֹדֶשׁ נְאוּה בִלְבוֹתֶם, ע"ד ⁴⁵ וְעָשׂו
לִי מִקְדָּשׁ וּשְׂכַנְתִּי בְּתוֹכֶם מִמֶּשׁ.

וְהוֹאֵל לְשׁוֹן רֵצָה כְּמוֹ ⁴⁶ וְיֹאֵל מִשֶׁה. יוֹנֵתֶךָ תִּמְתֵּךְ, כְּמוֹ ⁴⁷ יוֹנֵתִי תִמְתִּי. כּוֹסֵם
וּמְנַתֵּם, מוֹסֵב עַל ה' כְּדַכְתִּיב ⁴⁸ כּוֹסֵי וּמְנוֹסֵי אֹתָהּ, אוֹ הַקּוֹוֵי לִישׁוּעֶתֶךָ זֶהוּ
כּוֹסֵם וּמְנַתֵּם. כִּי אֵין לָהֶם בְּלַעֲדִיק ⁴⁹ אֵלָה בְּרַכְבּ וְאֵלָה בְּסוֹסִים וְאֲנַחְנוּ בְּשֵׁם [ה']
אֲלַקִּינוּ נֹזְכִיר.

³⁹ (משלי ד"ח). ⁴⁰ (ירמ' ל"א-ל'), ובכ"ב ובדבגו"ז: ואכרות

⁴¹ בריתי, בכ"ב ובדו"ז. ⁴² (ישעי' נ"ט-כ"א). ⁴³ קרא חסר בדבגו"ו.

⁴⁴ עפ"י (בראשית ט"י"ב ויחזקאל א"כ"ח). ⁴⁵ שמות כ"ה-ח'. ⁴⁶ שמות

ב"כ"א. ⁴⁷ (שה"ש ו"ט). ⁴⁸ (לא מצאתי בקרא אולי צ"ל כדכתיב ה'

מגת הלקי וכוסי אתה וכו' תהלים ט"ז-ה'), וכ"ה באמת בדו"ז. ⁴⁹ תהלים כ"ח.

רד (כה) שירת קינה לחצות משה

פרא אזיל, וחזירי 41 יער, תחליף 42 כליל, ותפיל 43 השער,
ובתחנונים 44 יוביל, ישראל נער 45, שי למורא 46,

אפר כירה וכו'

ראש יכהן, חתן דמים, יעמיד 47 כהן, לאורים ותומים,
תשבי מכהן 48, בהרי בשמים, קורא בשמותם,

הודי בהשחיתם וכו'

חדש 49 זיו קרייתנו 50, והראינו 51 את מלכי צדק, ומרוה 52 יורה,
אור מצפון 53 נשמתינו, סגל להסר החדק 54, ממול פני המנורה 55.

ד"א. 42 תחלוף, ד"ד. 43 ויפול, ד"א. ותפול, דב"ג. 44 בתחנונים, ד"ה.
45 הנער, ד"ו. 46 למורה, ד"ד. 47 יעמוד, דא"ב. 48 יכהן, דב"ה.
49 חזק, דבג"ה. 50 קירותינו, ד"ב. 51 והראני, דד"ו. 52 בדיו חסר
ומרוה יורה. 53 מצפון, ד"ד (ובד"ו ניקד מצפון), ובד"ב חסר. 54 החזק, ד"ו.
והעיר ע"ז הגרי"נ שטרן זצ"ל: „בכ"י החדק, משלי ט"ו י"ט דרך עצל כמשכת חדק,
קוצים, וכה החרוז בכי"ק חזק זיו... להסר החדק ממול פני המנורה, ובשיר שכ' הח"ס
לחי' מס' שבועות בפרוסטניץ בבית המתחיל: תמוך וכו' משתמש בפסוק זה ממשל"י.
55 בד"ה מסיים אפר כירה וכו'.

פירוש מהמחבר זצוק"ל

פרא, ישמעאל. וחזירי יער, ארם 50. [אותם 51] תחליף כליל כדכתיב והאלילים
כליל יחלוף בישעי' 52 ותפיל השער, של מגדיאל. בתחנונים יוביל, ע"ד 53
בבכי יבואו ובתחנונים אובילים. ישראל נער, כדכתיב 54 כי נער ישראל. שי
למורא, כדכתיב בישעי' 55 ביום ההוא יובל שי לה' עם ממושך וממורט.
חתן דמים. אליהו מלאך הברית, וכמ"ד 56 אליהו כהן הי'. בהרי בשמים קורא
בשמותם, שהוא יעורר האבות מקברם.
מלכי צדק, [משיח 57] בישעי' 58.

50 אדום, בכ"ב וד"ו. 51 עפ"י כא"ב ודו"ו, ובד"ה: כליל אותם כדכתיב
52 (ב'י"ח). 53 (ירמי' ל"א-ח'). 54 (הושע י"א-א'). 55 (י"ח-ז') ע"ש.
56 (ב"מ קי"ד:) ובכ"א וד"ו: ולמ"ד אליהו כהן הוא. 57 עפ"י כ"ב וד"ו.
58 עפ"י ד"ה, ונראה כוונתו לישעי' א"כ"ו ואשיבה שופטיך ככראשונה וכו' אהרי
כן יקרא לך עיר הצדק, והיינו שירושלים תקרא צדק וא"כ מלכה מלך המשיח
מלכי צדק.

עוד קינה אחרת ע"פ אלפא ביתא

בראשי תיבות בקצרה

לקינים	הופך והיה	גילה דומיה	ארבה בכיה ¹
אדונים	כנבעלה לזולתך	טובי יפיפית ²	לזלה חפתי
לבנים	פניך צהול	סובלת עול	מהר נעול
לגאיונים.	תעלינה מושיעים,	שחורה ונעים	קרואים רעים

★

(חרוז דלהלן נעתק מסוף ח"ס עה"ת — מיכאלווצה תרצ"ט)

תשביח³ שאזן רוע, קמים צאנך פֶּזַר עוזר סמים, נהלינו מהר
למחולת כרמים יוריד טל חיים זעומים ויום הבא דינך גלה
בוער אשמים.

1 בכיה, דו"ז. 2 יפיפתי, דו"ז. 3 נראה דצ"ל תשביח.

פירוש מהמחבר זצוק"ל

גילה דומיה, שמחה וגיל נאסף ונתהפך לקינים. זוללה חופתי, הוא בהמ"ק,
וכל טובי¹ ויפיי, הכל נתזלזל כאשר בעלוננו אדונים זולתך כדכתיב² בעלוני
אדונים זולתך אלקי. מהר נעול, וסגור בעד עמך הסובלת עול, וצהול³ והאר
פניך לבניך קרואים רעים, והם ישראל שנקראים רעים להקב"ה, והמה⁴ שחורה
ונאוה, תעלה לציון מושיעים לגאיונים⁵, הוא ירושלים, נקראת כן בגלות גי
היפוך הר יונים. ע"ש האונאה שאו"ה מונים ישראל כן פי' המפרשים.

1 ארבה וכו' בדו"ז טובה ויפיה. 2 ישעי' כ"ו-י"ג. 3 בכ"א וד"ו והצהיל.
4 שה"ש א"ה. 5 תהלים קכ"ג-ד', ועי"ש במצודות.

בטיה חברתי בין יום כיפור לסוכות שנת לא אכוש מ ש ב ר י לפ"ק, לומר על השולחן בימות החול, ע"ד אם לא אעלה את ירושלים על ראש שמחתי, ושם אדני בראשי חרוזות, ושמי חתום בסוף חרוז האחרון.

איך המאכל, לחיד יערב, ונשרף: ההיכל, ומקדשי² חרב, כפסו האישים, נשארנו רשים, ובפינו רוחשים³, למכין ציד לעורב.

אוצר החכמה

דבק לשוני, בחיכי ומלקחיים, מלהגות בגרוני, דבר שפתים, היומנו שלשה, באפס מורשה, ואתאפק ואחרישה, ימוך מקרה בעצלתים.

1234567 ת"ת

1 נשרף, ד"ו. 2 ומקדשו, דו"ו. 3 רחושים, כ"ב.

1234567 ת"ת

פירוש מהמחבר זצוק"ל

כפסו האישים, ר"ל כאשר אפסו הקרבנות, נשארנו רשים ודלים, ונשלמה פרים שפתותינו להתפלל לפני הקב"ה המכין לעורב צידו¹. דבק לשוני, כי נשכחה התורה. היומנו שלשה, ר"ל וכי יאכלו שלשה יחד, באפס מורשה, היינו בלי דברי תורה על השולחן, והיא נקראת מורשה, ואם אחריש מדברי תורה ימוך מקרה בעצלתיים כמשאחז"ל² על פסוק³ בעצלתיים ימוך המקרה, דקאי על ביטול תורה.

איך וכו' 1 איוב ל"ה-מ"א. 2 תענית ז: . 3 קהלת י"ד-ט.

שירת קינה משה (לא) רז

נשבעתני ואקיימה, לך אהליבה, עיר השוממה, בת השוכבה,
בראש שמחתי, אריוך דמעתני, דברי שאנתני, השיבני + ה' ונשובה.

יערוך שולחני, ישקני תירושי, ישביעני + דגני, יטעימני דבשי,
ישפיע טובו, לעם קרובו, ואש שביבו, בהילו נרו לראשי.

בחסדו משביע, לנפש רוזן, שנית יופיע, יבינני חזון,
מצנפת ועטרת, שבו לקראת⁶, הברכה מבוררת, על הארץ והמזון.

★

4 השיבני ואשובה, דו"נ. 5 שכעני, כ"א. 6 לקרת, דו"נ.

פירוש מהמחבר וצוק"ל

אהליבה, ירושלים פסוק ביחזקאל⁴, ומה נשבעתני, בראש שמחתי אריוך דמעתני,
דמעתני אריוך ואמשיך דמעתני על חורבנה כדכתי'⁵ אם לא אעלה את ירושלים
על ראש שמחתי. אריוך, לשון קרא בישעי'⁶.
יערוך שולחני, הוא תפלה להשי"ת שיערוך שולחני בביתי כי אוי לבנים שגלו
מעל שולחן אביהם⁷, בהילו, לשון אור תאיר נרו, והוא לשון קרא באיוב⁸.
לנפש רוזן, רעב. מצנפת [ועטרת, ע"ש הפסוק⁹ הסיר המצנפת והרם העטרת.
ועתה נתבשר כי שבו לקראתינו¹⁰] עטר"ת וברכ"ה הולכים אל מקום אחד
כידוע.

4 כ"ג"ד, י"א ועוד. 5 תהלים קל"ז-ו'. 6 ט"ז-ט'. 7 לשון הבת קול
בברכות ג. 8 כ"ט-ג'. 9 יחזקאל כ"א-ל"א. 10 ע"פ ד"נ.

שיר לרבינו אברהם ב"ן עזרא.

השיר הזה היה שר אמוה"ג זצ"ל בלילי שבתות בבואו מב"הכנ.

צְמָאָה נַפְשִׁי לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי לְבִי וּבִשְׂרֵי יִרְנְנוּ אֵל אֵל חַי.
אֵל אֶחָד בְּרָאֲנִי וְאָמַר חַי אָנִי. כִּי לֹא יִרְאֵנִי. הָאָדָם וְחַי לְבִי וְכוּ.
בְּרָא כָּל בְּחֻכְמָה. בְּעֵצָה וּבְמִזְמָה. מְאֹד נִעְלָמָה. מֵעֵינַי כָּל חַי לְבִי וְכוּ.

רַם עַל כָּל כְּבוֹדוֹ. כָּל פֶּה יַחֲוֶה הוֹדוֹ. כְּרוּךְ אֲשֶׁר בְּקִדּוֹ.
נִפְשׁ כָּל חַי לְבִי וְכוּ.

הַבְּדִיל גִּינֵי תָם. חֻקִּים לְהוֹרוֹתָם. אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם. הָאָדָם וְחַי.
כִּי זֶה יִצְטַדֵּק. נִמְשַׁל לְאֶבֶק דָּק. אִמָּת כִּי לֹא יִצְדֵּק. לְפָנֶיךָ כָּל חַי.
בְּלֵב יִצַּר חָשׁוּב. בְּדַמוֹת חֲמַת עַכְשָׁוִי. אֵיכָכָה יָשׁוּב. הַפֶּשֶׁר הַחַי.
נְסוּגִים אִם עָוִי. וּמִדְרָכָם שָׁבוּ. מָרָם יִשְׁפְּכוּ. בֵּית מוֹעֵד לְכָל חַי.
עַל כָּל אֶהוֹדֶךָ. כָּל פֶּה תִיַחֲדֶךָ. פּוֹתַח אֶת יְדֶיךָ וּמִשְׁפִּיעַ לְכָל חַי לְבִי וְכוּ.

זְכוֹר אֶהְבֵּת קְדוּמִים. וְהַחֲיֶה נְדָדִמִים. וְקָרַב הַיָּמִים. אֲשֶׁר בֶּן יִשִׁי חַי לְבִי וְכוּ.

רַא אֵה לְגִבּוֹרֵת הָאִמָּת. שִׁפְחָה נוֹאֲמָת. לֹא כִּי בִנְךָ הֵמֶת וּבְנֵי הַחַי.
אֶקְוֶה עַל אִפִּי. וְאֶפְרוֹשׁ לְךָ כַּפִּי. עַד כִּי אֶפְתַּח פִּי בְּנִשְׁמַת כָּל חַי לְבִי וּבִשְׂרֵי יִרְנְנוּ אֵל אֵל חַי.

הדפסה ברזולוציית מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התוכנה שירת משה השלם סופר, משה בן שמואל עמוד מס: 32 הודפס ע"י אוצר החכמה

שיר ליל שבת קודש.

הזכרתיו מה"ו סוכות" שנת תוקן לפ"ק, וזו שזעה צתים כגד יוני הסצת וזלרצעה
ללסונים מתום. סס לדני ית"ס צללטי חרזות וחס נגד 7' סצתות סצת צללסית,
מתן תורכ צה"מק תחיית הסותים כידוע וצללסה צתים הלסכרונים צללטי הסכרזות
מתום תיבת שבת וחס וודצרים וקכצנותיו עונגו ונלות עונס וצכל צית מתום
סני משה צכרוז סני.

ממלאכהך שבת היום
שמש וירח והלום
מלך לבש גאותו
ויקדש אותו בקדשתו
ועד הור ודור אמונתו.

אל נורא ואיום
בשכללך כס והדום
ותכל כל עבודתו
ויברך אלהים את יום השביעי
ברוך שם כבוד מלכותו

ממכון שבתו השניה
קול יי בפה
וראו בניו גבורתו יי מלך וכי

דגול ביום מנוח
זכור ושמור הצריח
ויתיצבו בתחתית ההר

- 1 צ"ל מזמור שיר ליום השבת, כא"ב. 2 סוכות זנק"ל, כ"ב. 3 שבת, כ"ב. 4 ירח, כ"ב.

אוצר החכמה

פירוש מהמחבר וצוק"ל

בשכללך, תרגום ויכולו. לשכלל כס והדום, [השמים כסאו והארץ הדום רגליו].
והלום, כוכבים המאירים לשון בהילו גרו.² כבוד מלכותו³ ואמונתו, ידוע
ליודעים והיינו שבת.

דגול, כינוי להקב"ה, ע"ש דגול מרבבה, וקאי⁵ איום מתן תורה שנגלה בדגלי
רבבות של מלאכי השרת. ביום מנוח, ר"ל ביום שבת של מתן תורה. השניה,
וירד ממעון קדשו ואמר זכור ושמור בדבור אחד, ולשון הצריח, הרמת קול,
כמו⁶ יריע אף יצריח.

- אל נורא וכי 1 (ישעי' ס"ו-א). 2 איוב כ"ט-ג'. 3 עפ"י כ"ב וד"ו.
4 שה"ש ה"י. 5 (כ"ה בילקוט שמעוני תהלים ס"ח וכן הוא בא"ע שם ובבעלי
התוס' פ' במדבר). 6 (ישעי' מ"ב-י"ג).

לָגַן בְּרֹב חֶפֶת
בְּעִיר עִם רֶפֶת
וּכְבוֹד יי מְלֵא

יְשִׁינִי עֶפְרַיִם יְנוּבָב
נִקְבָּה גְּבַר תְּסוּבָב
זְכַרְנִי יי בְּרִצּוֹן עֲמֶךָ

שְׁרֵי מֶלֶךְ עֹזֵר
אוֹיְבֵינוּ מִהֲרָה תִפְזֹר
וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ עֹלֹת שַׁבָּת

בְּיַיִן זָכְרוּ יִזְכְּד
בְּבִשָּׁר וְדָגִים יִתְפַּכְּד
וְהֶאֱכַלְתִּיךָ נַחֲלֹת יַעֲקֹב אָבִיךָ

הַטְּעִימֵנוּ בְּאָרְץ שְׁמֵנָה

וְלִסְרִיסִים שׁוֹמְרֵי הָעֹנָה

וַיִּבְרַךְ אוֹתָם אֱלֹהִים אִישׁ אֲשֶׁר בְּבִרְכָתוֹ

מִזְמוֹר שִׁיר הַשַּׁבָּת
דָּבַשׁ וְחֶלֶב זָבַת
אֶת הַפִּיִת בְּהַפְּנוֹתוֹ יי מֶלֶךְ וכו'

מִשִּׁיב שְׁבֹת הַשׁוֹבָב
שִׁפְתַי יִשְׁנִים הַזָּבָב
וּפְקַדְנִי בִישׁוּעָתוֹ יי מֶלֶךְ וכו'

מִעִיסְתֵּינוּ שְׁאוֹר הַסֵּר
וּמִזִּנְתֵּינוּ אֵל נָא תַחֲסֹר
בְּשַׁבָּתוֹ גִּסְפוֹ וּמִנְחָתוֹ יי מֶלֶךְ וכו'

מִמְקַדְשֵׁי שְׁמֶךָ הַמְּכַבֵּד
לְקַדוֹשׁ יי מְכַבֵּד
כִּי פִי יי הַדָּבָר בְּנִבְוֵאָתוֹ
יי מֶלֶךְ וכו'

מִנְוָעִים שְׁבִיתָה הַעֲלִינָה

בְּטָנָם תְּמַלֵּא צְפוּנָה

ה' מלך וכו'

שיר ליום שבת קודש

סיר זה חזנתי זין י"כ לסוכות משירי אהרן הלפ"ק וכו' לסעודת סוכת לטענת
וצלשי סוכות חסם צטלוז שם יאהרונה ית"ס, וצנית הסני מכל סוכו סוני
משה סופר סזק ולנוץ, ויש צכל צית ד' תיצות נגד ד' לותיות הסס צ"כ ויש צכל
סוכו מ' תיצות נגד יוני ונ"ת וצכללות הסיר תמלא ס"ך תיצות לסכך ס"ך דיניס:

יי אלהי עתה ארוממך

מאין ליש המצאת עולמך

בראשית תורתך אמת חותמך קדש ראשית ישראל עמך

שהכל בראת לכבוד שמך ואצלת עשר ספירותיך

ובראת שבועה היכלותיך ויצרת מלאכי רוחותיך

ועשית שמים בסאך וארץ הדומך יי אלהי עתה ארוממך

עתה ארוממך

- 5 בירושלים, כ"ב. 6 לגבר, כ"ב, ועיין בחת"ס עה"ת סוף פ' בראשית להפטרות מחר
- חדש (פק"ח) ובמה שצויין שם במילואים ותיקונים. 7 ומזנתינו כ"א. 8 ממקדישו
- כ"ב. 9 הנכבד, כ"ב. 10 ארץ, כ"ב, 11 "משירי", כ"א "אהרנו", כ"ב.
- 12 הוצאת, כ"ב.

אלהים חיים יצר המאדות
שמים וארץ וכל הקרות
פעל ועשה קורא הדדות

שמע וירח פככים ומאדות
לימים ששה ובעשרה מאמרות
שהכל בראת לכבוד שמך וכו'

היום הזה שבת וכלה
לאות ולברית לעם סגולה
בחתן יבהן פאר וכפלה

הוא היום שבו נתעלה
לתהו עליון לשם ולתהלה
שהכל בראת לכבוד שמך וכו'

הברית אחת ושמענו שמים
השמעתנו דברי אלהים חיים
ושמור זכר ליציאת מצרים

סלה פסה הודך שמים
זכור בכניסתו בין הערבים
שהכל בראת לכבוד שמך וכו'

י פדויי יי ישובון מגלותם
אך שבתותי ישמרו לדורותם
ועוד יתענגו בנחלת אבותם

ולא יוסיפו עוד לענותם
בפס דמים אפרע חבותם
שהכל בראת לכבוד שמך וכו'

כ פש בענה תשביע צהצחותיה
שבר שומריה צפון באוצרותיה עין לא ראתה וזלתה
יין המשומר בשערי בינתה

פרוש עלינו שלומך וספתך
שהכל בראת לכבוד שמך וכו'

הארץ מאף ועזוב חמה
בהתהלכה תנחה אותה בנעימה
אז תחרין ויי שמה

אל ירוצו במהומה
למשיבת נפש תורת
תמימה
שהכל בראת לכבוד שמך וכו'

שימנו הרחמן מפענניה בטהרה חזק לבנו בראתך הטהורה
ואמין לב המיחלים לאורה ליום שכלו שבת ועטרה
לראש צדיק ערוכה ושמורה שהכל בראת לכבוד שמך וכו'

1 ירח כא"ב. 2 ומזלות כ"א, אולם עיין איוב ל"ח-ל"ב. 3 השביעי כא"ב.
4 השמים כא"ב. 5 פוכת שלומך כ"ב. 6 שומרים כ"א. 7 חסר אלקים כ"ב.

שיר לסעודה שלישית.

חזרתו צונן הנ"ל ניוסד צב' צתים כ"ת חרוזים סילובז אהי' הוי' אדני ית"ש
והצית סלחרון כ"ת אהיה לחוד וצסוגר כ"ת סניי משה וצו מוצלחים הרצה דצרים
ידועי' לנוסכילי' וגם סוזכר צו ונלחנת גוג.

אל מסתתר בסתר עליון ^{אוצר החכמה} כתירוך צדיקיה במחשבה ודפיון

אשר בק ירוחם אביון

מאין יבא עתה עזרי ^{אוצר החכמה} שמן ראשי אל גא תחפרי

הוי ארץ צלצל פנפים. בעזרתו ובגאותו רוכב שמים רוכב שמים

הטיבה יי לטובים וישרים ^{אוצר החכמה} ומענגים שבת בשלשה דברים

דגים בשר וינות משומרים

מאין וכו'

ישמח ישראל בעושי וכו'עלו ובמלך צור ישראל וגואלו

גחנו נעבור חלוצים בראש

הגלו מאין וכו'

זיום שלשת לסעודה משולשת וזנות תבונות וניב ארשת

ראו שונאי וילבשו בושפת מאין וכו'.

אורות בטר מתרף מאירים ^{אוצר החכמה} מאין תמצא פלב

נתיבותיה בתיירים

אבר גן מבינתך כל שעריה טהורים ^{אוצר החכמה} וכל פאשר לכל

בחשבון שפת ספורים

מאין וכו'.

* פירוט שהרי"ג ונלות הסורה עם הזין דרצן (כנעילה) צגמטרי' כהר שנשרשו צכהר
העליון (וגם אוחיות הי') הדצרות כהר צלצ נתיבותי' וכו' שהסכונה יש לה ל"צ נתיבות
והצינה (וההרה) יש לה נון שערים כוונין כל, הכל כאשר לכל" צגמטרי' כל ג' הללו:

שיר למוש"ק הלויית המלכה.

סהול נגד תחיי' הנתיים כידוע"טכנת ולסלקך בשירים לפ"ק וכו' ז"ת כימי הסצוע
וזכל חרוז ח"צ כנספר אותיות סילוב סוי' לדני ית' ולהיות סלוז לריך להנטיך
סלורס נהנסנוס יתירה ע"כ ר"ח' אותיות נסנוס זסילוב סניי נססס כזס נמששמהח
וסקוגר"ת סוי' ית' וזחרוז סלחרון"י"צ זתי' נגד י"צ לרופי' סוי' ית' סנתגלגלי'
כל ח' זססס"ציוס ח' כידוע.

נְפָשֵׁי תְּגִיל בְּיִי תְּשִׁישׁ בִּישׁוּעָתוֹ. בְּמוֹצְאֵי שַׁבַּת קֹדֶשׁ יוֹם מְנוּחָתוֹ.
הוּא יְבָרֶךְ הוּא יְרוֹמֵם עִמּוֹ וְצֵאן מַרְעִיתוֹ.
עַל אֲדָמָתוֹ יִתְנוּסְסוּ פְּאֲבָנֵי גִזְרֵי סְגוּלָתוֹ.

יָקוּם דְּבַר עַבְדּוֹ אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ.
וְזָכַר לְבֵית יִצְחָק וּלְזֶרַע יַעֲקֹב זֹאת כְּרִיתוֹ.
וְלֹא יִמוּשׁוּ מַפְיָנוּ וּמַפְיֵי זֶרַע זֶרַעֵנוּ חֶקוֹ וְדָתוֹ.
וְזָאֵר עֵינֵינוּ וְאֶפְיֹטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתוֹ. מתורתו.

מַעֲשֵׂי יְדִינֵנוּ יִכּוֹנֵן וְיִהְיֶה עֲלֵינוּ נֹעֵמוֹ. יְרוּם קֶרֶן לְעַמּוֹ בְּכֶסֶף אֵו וְהַדּוֹמֹו.
יִשְׁלַח מִבֶּשֶׂר טוֹב לְשׁוֹמְרֵי שַׁבַּת בְּנוֹאֲמוֹ. הִנֵּה אָנֹכִי שׁוֹלַח
לְכֶם אֶת אֱלֹהֵיוֹ לְפָנָי בּוֹא יוֹמוֹ. יָקוּם וכו'.

שְׁתַּחֲוִינֵנוּ בְּיָרְאָתוֹ לְקִיּוּמֵנוּ בְּעִבּוֹדָתוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הָעַמִּים.
וְאֶת שַׁבַּת קֹדֶשׁוֹ הִבְדִּיל מִשְׁשֵׁת הַיָּמִים.
וּבִין חֲשֵׁךְ וְאֶפְלָה לְאֹרוֹת נְעִימִים. הוּא יִקְבֵץ פְּזוּרָיו וְיִבֵן
מִקְדָּשׁוֹ בְּמוֹ רָמִים. יָקוּם וכו'.

שׁוֹמְרֵי שַׁבַּת קֹדֶשׁ יוֹם חֲמֻדָּתוֹ. וּמִתְעַנְּגִים בּוֹ מִבּוֹאוֹ וְעַד צֵאתוֹ.
וּבְסֵעוֹדָתָא דְדוֹד מִלְּבָא מִתְעַדְנִים לְלוֹזוֹתוֹ.
יְחִיו מִתִּיקָיָה יְקוּמוֹן נִבְלָתוֹ. יִשְׁפְּעוּ בְּהַקִּיץ תְּמוּנָתוֹ. יָקוּם וכו'.

מִגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב חֶקְיוֹ וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל.
הוּא יִשְׁלַח הַמְּלָאךְ הַגּוֹאֵל. וְיִבְרַכְנוּ בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה הָאֵל.
הַפְּאִים לְקִרְאָתָנוּ לְחַיִּים וּלְבִרְכָה וְאֲמִיץ כַּח וְאֵל. יָקוּם וכו'.

וְהִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קוּיָנוּ וְיוֹשִׁיעֵנוּ. יֵצֵו אֲתָנוּ הַפְּרָכָה בְּאֶסְמֵינוּ.
וּבְחֻסְדּוֹ הַגְּדוֹל מִטּוֹבוֹ יִשְׁפִּיעֵנוּ. וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמַחָה בְּכָל יָמֵינוּ.
יָקוּם וכו'.

- 1 חסר לסעודת כא"ב. 2 חסר פה ק"ק מ"ד ר"ח שבמ, כא"ב. 3 צ"ל ויש בו ז'
- חרוזים נגד ימי כא"ב. 4 ראשי חרוזות הם כא"ב. 5 חסר יש בו כא"ב. 6 צ"ל
- בשעה א' ביום כידוע, כא"ב. 7 יקים כא"ב. 8 חקיו כא"ב. 9 מעשה כ"ב. 10 וקיימנו
- כא"ב. 11 משכעת כא"ב. 12 אפילה כ"א. 13 פזורים כ"ב. 14 לאמיץ כא"ב.

וְיִשָּׂא מִבְּשׂוּר מִוֶּבֶן הַלֵּל פָּנָיו בְּאַדְרָתוֹ וַיִּגְלוּם
 מִשָּׁמַיִם יִשְׁדָּעָה כָּל שׂוֹמְרֵי שְׁפָת מַחְלָלוֹ יִגְשׁוּ הַלּוּם.
 יִקְצֹוּ וַיִּדְבְּרוּ מִשִּׁינַת הַנְּלוּת וְהִגְדוּ חֲלוּם.
 יִקְבְּלוּ שֹׁכֵר הַצָּפֹן מֵעֵין כָּל לְעִילוּם.
 וְעוֹלָתָהּ תִּקְפֵּן פִּיהָ עֲדִיו לְבָלוּם. וְלֹא עָתָה יִבּוֹשׂ יַעֲקֹב וְלֹא יִבְלוּם.
 בְּרֵאוֹתוֹ יִלְדִּיו מִשְׁבָּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁהּ נֹפֶד סִפְרוֹ וַיְהִלּוּם.
 " עוֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן " יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם.

שִׁיר לְרֵאשִׁי חֲדָשׁ

בְּחִידוֹשׁ יְרַח. יִבְקֹשׁ מְנוּחַ. וַיַּעֲרֵה רוּחַ. לְשׁוֹשְׁנַת הָעִמָּקִים.
 יִדְכֶה יְשׁוּחַ. וַיְהוֹן בְּשִׁילוּחַ. בְּנֵי נַח. שֵׁן חוֹרְקִים.
 מִלֵּא חֶסְרוֹנִי. וְאֶכְבְּדֶךָ בְּגֵרוֹנִי. הָאֵר עֵינֵי. שְׁבַעֲתִים כְּלָפְנֵי.
 קָרַב הַמּוֹנִי. שְׁנִית קִבְּצֵנִי. וְקוּוֹי אֲדַנְּי. יַחְלִיפוּ כַח. בְּחִידוֹשׁ
 שָׁמַיִם מִמַּעַל. מִדָּד בְּשַׁעַל. וְאַמֶּת פָּעַל. הַדְרִיכֵנִי בְּנַעַל.
 וּבֵן עֶבֶד גַּעַל. וְהַצִּילֵנִי מֵרַעַל. כִּי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ עַל. מִי נַח.
 וְהִנֵּה בְּרָכִי. נִפְשֵׁי תִדְרָכִי. לְעוֹשֶׂה צְרָכִי. הַמֵּאִיר מַחְשַׁבִּי.
 וּמֵיִשָּׁר דְרָכִי. בְּנֶאֱמַר לְמַלְאָכֵי. הִנֵּה אֲנֹכִי שׁוֹלֵחַ. בְּחִידוֹשׁ
 חֲזוֹק חֲלָשִׁים. וְהַשְׁמִיעַ חֲרָשִׁים. לְהַבִּינֵם לְחָשִׁים. וְעַם קְדוֹשִׁים.
 יִגִּישׁוּ אֲשִׁים. בְּשִׁבְתוֹת וְחֲדָשִׁים. הִבֵּא הָאֲנָשִׁים. הַבְּיָתָה וּמִבּוֹת.
 בְּחִידוֹשׁ יְרַח. יִבְקֹשׁ מְנוּחַ. וַיַּעֲרֵה רוּחַ. לְשׁוֹשְׁנַת הָעִמָּקִים.
 יִדְכֶה יְשׁוּחַ. וַיְהוֹן בְּשִׁילוּחַ. בְּנֵי נַח. שֵׁן חוֹרְקִים:

לַחַג הַסִּבּוֹת

חֲזַרְתִּי צַנְחָה תִּקְוֵן לִפְנֵי וְסַחֵס צִנְחָשִׁי מְחֻזִּים מִשׁוּה סוֹפֵר חוֹק וּוְצוֹחֲרִים צו כָּל הַעֲנֻשִׁים
 הַמְצוֹחֲרִים צוּמְפָרְשִׁים לַחַג הַסִּבּוֹת וַיִּסְקוּ לְסַכְכִּים לֹחֲשִׁינֵן עֵילֵאִין הַיְלוּעִים וְצו יו"ד מְחֻזִּים כַּג יו"ד
 יוֹנִי חֲשׁוֹבָה וּפְתַח הַסִּיר שִׁלּוּב חו"י אֲדִכִּי וְקָדוֹשׁ:

יַתְעַנְּנוּ אֲבִירֵי הָרוּעִים. הַיִּרְתָּ וַיַּעֲוִד נְשׂוֹאִים. הַיּוֹם יִקְדָּשׁוּ קְרוֹאִים.
 הַלֵּים וְגַם שׁוֹעִים. צְמָאָה נִפְשֵׁי וְכִמְהָה לְאֵל חַי יתענגו וכו'.

- 1 חסר יקום וכו' כא"ב. 2 כבסני כא"ב. 3 חסר מים כא"ב. 4 בתעל כא"ב, (אולם עיין ישע' י"א-ט"ו). 5 ההרשים כא"ב.

מִמְצָרִים בְּצִאתִי בְּיַד יְקוֹחֵי־אֵל. בְּשֵׁשׁ קָצוֹתַי. הִקִּיפֵי אֵל.
וְלִחֹד מְנַחְתִּי. הַפְּלֵאף הַצֹּאֵל. פִּי בְּסִמּוֹת הַיְשֻׁבֹתִי אֶת פְּנֵי
יִשְׂרָאֵל יִתְעַנּוּ וכו'.

לְשׁוֹבְנֵי הַגְּלוּתָם. מְחֹלֶת מַחְנֵים. בְּאוֹתוֹת אֲבוֹתָם. צְפִינִים מֵעֵינִים.
מְחֹקְקִים בְּמִשְׁעֵנוֹתָם. חָפְרוּ מִים. בְּהוֹצֵאֵי אוֹתָם. מֵאֲרֶץ
מְצָרִים: יִתְעַנּוּ וכו'.

הוֹפִיעַ מִיִּשְׁמַעֲאֵל. מֵאֲנֹו לְסִכּוֹת. חֲמֻדַּת אֵל. מִצִּיץ מִחֲרֻבוֹת.
בְּתַחֲתֵיּוֹת הַהֲרָאֵל. לְרַגְלֵי תְּפֹלוֹת: יִתְעַנּוּ וכו'.

סִינֵי נִחְשְׁבוּ. סְנוּלֵי עַמִּים. בְּפִסָּה תְּשׁוּבוּ. עֲשָׂרָה יָמִים. הָרֵאשׁוֹן
תַּחֲשׁוּבוּ. לְחֲשַׁבּוֹן תָּמִים. בְּפִסָּת תְּשׁוּבוּ. שִׁבְעַת יָמִים. יִתְעַנּוּ וכו'.
וְשֵׁנִית יָקִים. לְעֶפֶר מוֹשְׁפֶלֶת. וַיִּבְסָה אֲרָקִים. חֲשֶׁךְ וְאוֹפֶלֶת.
וַיִּקְבְּצֵנוּ בְּשַׁחֲקִים. לְרַחֲזִיר מִמְּשָׁלֶת. בַּיּוֹם הַהוּא אָקִים. סִפְת
דָּוִד הַנּוֹפֶלֶת: יִתְעַנּוּ וכו'.

בְּרֵא וַחֲזִירוּ. יִחְפְּרוּ בְּדָתָן. בְּנִשְׁרֵי יְאוּרוֹ. וְשׁוֹקֵי סְחֹרְתָן. יִצְפּוּ
לְאוּרוֹ. וַיִּתְמָהוּ מִנְּעֶרְתָן. וְאִסְתַּוְּפָה בְּסוּפַת עוֹדוֹ. שָׁל וְלוֹיָתָן:
יִתְעַנּוּ וכו'.

רִשְׁפֵי שְׁלֵהֲבוּ יִמְטַרְעַל אָנֶג. יִלְהִטִם בְּחֻדְבוֹ וּבְשָׂרָם נָמֵג. יִבְעַט
בְּרֵהֲבוּ בְּסוּפַת נֶג. אֲשֶׁר לֹא יָבוֹא לְחוּג אֶת חֵג יִתְעַנּוּ וכו'.

חֵי חֲזִקְנֵי. לְבָבֵי תוֹעָה. מִימִיָּה תִשְׁאִיבֵנִי. הָעֵת נָעָה. בְּאֲבֵרְתָךְ
תְּסוּכְכֵנִי. בְּזוֹ הַשָּׁעָה. פִּי יִצְפֵּנִי. בְּסִפְּהָ בַּיּוֹם רָעָה: יִתְעַנּוּ וכו'.
זֹאת אוֹחִילוֹ. בְּפֶסֶךְ יַעֲבִירֵנִי. יָבוֹא שִׁילָה בְּמוֹתֵי יְדִרִיבֵנִי. וְאִז
אֲדַגִּילוּ אֲנִי וְהוּוּ הוֹשִׁיעֵנִי. יִסְתִּירֵנִי בְּסִתְרֵי אֶהְלוֹ. בְּצוּרֵי יְרוּמֵמֵנִי.
יִתְעַנּוּ וכו'.

קָרוֹב אֲשׁוּרְנוּ. בְּקַבּוּץ בְּנֵי. וְרַגְלֵי תִרְמָסְנוּ. מְרִיבֵי וּמְדָנֵי. וְעֵינֵינוּ
תַּחֲזִינוּ. שְׁלֹשׁ פְּעָמֵי שָׁנִי. עוֹד אוֹדְנוּ. יִשׁוּעַת פָּנֵי: יִתְעַנּוּ וכו'.

1 צ"ל חמדתי בצל אל כא"ב. 2 חסר כל האזרח בנשראל ישבו בסוכות כא"ב.
3 בשרקים כא"ב, (ע"ן זכרי' י"ח). 4 אורו, כא"ב. 5 יזמפר אנג כא"ב.
6 שנה, כא"ב.

שיר לחג הסוכות

הצרתיו צין י"כ לסוכות שנת נזכה לשמע (בשיר הלוי) בבהמ"ק אמן. מיוסד כ"ח
 טס אדני ית"ס וצו ד' צמים נגד ד' יוני הסכות:

אֵלֵּיָא פִּי תְהַלֹּת. לְאֵלֵי עוֹשֶׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת. הַגְּדִלְתָּ הַגּוֹי
 הַרְבֵּת שִׁמְחָה בְּמִקְהֵלוֹת. לֹא מָנַע טוֹב לְהוֹלְכִים פְּתָמִים. פִּי
 טוֹב יי חֲסֵדוֹ לְעוֹלָמִים. מוֹחֵל עֲוֹנוֹת וּמְדִיחַ פְּתָמִים.
 לְטוֹב לָנוּ כָּל הַיָּמִים:

וְזָכַר שְׂקָרִים מִסְטֵינִי לֹא יִבּוֹן. עֵינַי שְׂקָר וַיִּפֹּחַ חֲמָם לֹא יִסְבּוֹן.
 וְאַנִּי אֶרְחֵץ פְּפִי בְּנִקְיוֹן. וְאַסְוִבֶּה מִזְבַּחַי בְּהָרֵי בְּשָׁמַיִם. פִּי
 טוֹב יי חֲסֵדוֹ לְעוֹלָמִים. מוֹחֵל עֲוֹנוֹת וּמְדִיחַ פְּתָמִים: לְטוֹב וְכוּ.
 לְפָשְׁנוּ הַפֶּתַח לַי אֱלֹהֵי הַצְּבָאוֹת. מָתִי אָבּוֹא בֵּיתְךָ לְרְאוֹת.
 גַּל עֵינַי וְאַבִּיטָה מִתּוֹרְתֶךָ נִפְלְאוֹת. פִּי תִצֵּא תוֹרָה מִצִּיּוֹן בְּנֵי
 כְּמוֹ רָמִים. כִּי טוֹב יי חֲסֵדוֹ וְכוּ.

יִי אֲזוּרֵי וַיִּשְׁעֵי מִמֵּי אֵירָא. אָנֹכִי לְדוֹדֵי וְדוֹדֵי לִי בַיּוֹם אֶקְרָא. בּוֹ
 אָגִיל בּוֹ אֲשַׁמַּח אוֹבִיל שֵׁי לַמּוֹרָא. יִבְצֹר רוּחַ נְגִידִים שׁוֹפֵף
 בּוֹז עַל לְאָמִים. כִּי טוֹב יי חֲסֵדוֹ וְכוּ.

מָה אֶקְרָא יי אֶפֶף לְךָ אֵלֵי. שׁוֹשׁ אֲשִׁישׁ בְּשִׁמְךָ חֵי גּוֹאֲלֵי.
 הַיּוֹם יִשְׁבּוֹן כְּבוֹדוֹ עָלַי אֶהְלִי. וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ סִפְתַּי חֵי עוֹלָמִים.
 כִּי טוֹב יי חֲסֵדוֹ וְכוּ.

שיר לחג הסוכות

ובית השואבה והרצעה וניכיס ושמיני עלכת ושמתח תורה הצרתיו ד' יוניס שצין י"כ לסכות
 שנת לך אשיר שיר ההלות לפ"ק והוא מיוסד על פסוק חסד ואמת נפגשו לך ושלוס נשקו, כי
 התורה נקראת תורה חסד ואמת, ומצור לך עם שלום הוא ידוע שהוא האחדות בצ"שע והיינו
 סוכה ס"ה כ"ו כידוע ויש צו י"ג חזונים גימטרי' אחד וכלל חזו ז' צמים כמנין יוני הסג
 סך הכל ל"ח צמים כמספר סוכה הויה אד"ני ית"ש ונ"ה דלתי הצמים הוא חסד אמת
 צדק שלום ד' פעמים ונ"ה סוגי הצמים הוא שמי משה סו"פר חו"ק ואמ"ן.

חֵלְקֵי יי וְצוֹר לְבָבִי חֵי חֵי כְּמוֹנֵי הַיּוֹם יוֹדֶה בְּנִיבֵי
 חֲסֵדְךָ גְּמֻלְתָּנִי. לְקַבֵּל בְּצוּמִי. מִיעוֹשׁ חֲלָבִי וְדָמִי.

- 1 השמחה כ"ב. 2 להולכי, כא"ב. 3 שיר על חג, כ"ב. 4 יודיה, כא"ב.
- 5 דמי וחלבי, כא"ב.

שירת סוכות משה (מא) ריז

חֲתַרְתָּ חֲתִירָה וְהִצַּלְתָּנִי רִיבִי. **מ**ה רַב יָפִי וּמָה טוֹבִי.
וּאַתָּה יי דוּדִי. פּוֹדֵי גּוֹאֲלֵי וּקְרוֹבִי. חֲלָקִי אַתָּה יי וְצוֹר לְבָבִי.

וצור לבבי.

סתְּרִי וּמְגִנִי אַתָּה לִי. מַצַּר תִּצְרֶנִי. **ס**וֹפֵת שְׁלוֹמְךָ עָלַי תִּפְרוֹס.
וּבִצֵּל כְּנַפְיֶךָ תִּסְתִּירֵנִי.

סלָה רָנִי פִלַט הַסּוֹבְבִנִי. **ס**עֲדִי וְסִתְרִי סִבְרִי וּמְגִנִי.

שׁוֹבֵעַ שְׂמֵחוֹת נְעִימוֹת אֶת פְּנֵי חֲבִיבִי. אֵת פְּנֵי חֲבִיבִי. וְאַתָּה וכו'.

וְיָמִינוּ חֲסֵדְךָ בְּהִיכָלֶיךָ גֵי חַיִּיזוֹן. וְיִדְּיֶךָ יַעֲלוּ וַיִּרְאוּ אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן.
וְיִדְּלוּ מִיָּם יִשְׁאַבּוּן. בְּשִׁשׁוֹן בְּשִׁיר וְהִגִּיזוֹן. וְיִדְּלוּ זְמִיר עָרִיצִים.
יַעֲנוּ פְּחוּרֵי בְּצִיּוֹן. וצור החכמה

וְיִדְּלוּ אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ הַלְלוּהוּ בְּכַנּוֹר וְעֶגְבִי. מְנִים וְעֶגְבִי וְאַתָּה וכו'.

אֱלֹהֵי יְהוּדָה חֲסִידֶיךָ אֲנָשִׁי בְרִיתְךָ. אֲשֶׁר פִּיהֶם דְּבַר שִׁירֵי
תְּהַלְתֶּךָ.

אֲזוּ יִרְקְדוּ אַף יִשְׁתַּחֲווּ יִקְדוּ וַיִּנְשְׁקוּ רַצְפוֹת מִשְׁפִּיּוֹתְךָ.

אֵלֹהֵי יִשְׁאַבּוּן שְׁמֵן שִׁשׁוֹן יִשַׁע מִהַשְׁפָּעוֹתֶיךָ.

סמוֹד תִּסְמְכֶם רוּחַ נְדִיבָה פֶת נְדִיב אֲבָרָהֶם אָבִי אֲבָרָהֶם אֲבִי.

ואתה וכו'.

מה מִתְקוֹ מְדַבֵּשׁ צוּף דְּבָרֵי דוּדִים. **מ**גִּיד דְּבָרָיו לִיַּעֲקֹב לֹא
תִתְגַּדְּדוּ גְדוּדִים גְּדוּדִים.

מינִים אֲרַבְּעָה. יְהִי בְיָדְךָ לְאַחָדִים אֲגוּדִים. **מ**וֹלִיךְ וּמְבִיא מַעֲלָה
וּמְזִיד לְעֶצוֹר רוּחַ שׁוֹדְדִים.

וְיָמָה יָפוּ פְּעָמַי מִזְבַּחְךָ בְּסִכְבִּי מוֹנַחךְ בְּסִבְבִי. וְאַתָּה וכו'.

וְיִמְכַתְּנִי בְּיוֹם צִוִּים בְּנִלְחָמְתִי עִם הַחוּחַ. הֵיטֵת זְדוֹנוֹתַי עַל רֹאשׁ
שְׁעֵיר הַמִּשְׁתַּלַּח

וְיִחַתֵּי יְדְבַר לְאוֹמִים וּמְעַנֵּי יִלְכוּ שְׁחוּחַ. וְיִפְשְׁתִּי הַיּוֹם חֲנִית
וּכְיֹדוֹן לְאוֹת נְצוּחַ.

1 חסר מאיש כא"ב. 2 חסר ומה טובי, כא"ב. 3 צ"ל חלקי ה' אתה, כ"ב.
4 חסר מינים כא"ב. 5 תסמכני כ"ב. 6 פעמיד כא"ב.

כִּי הָדָר וְכָף הַזֶּמֶר מִלֶּלְחֹם בְּשׁוּבִי מִלֶּלְחֹם בְּשׁוּבִי וְאַתָּה וְכוּ.
צַח וְאֲדָוָה יוֹדִי הִגִּיל מִרְבָּבָה. לְמַאֲדָה נִפְשִׁי וְגַם פָּלְתָה לֹא נִפְשָׁה
בְּנִי אֲהַיְבָה

לְצִוְיָהּ הַלֵּיכוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם אָבִיהָ תֹאכְלָה. לֶאֱזֵן מִחֲרָפִיו יִזְנֶתוּ
תִּפְתָּחוּ עֲלָיו עֲרֵבָה

רִשְׁפֵי אֵשׁ שִׁלְהֶבֶת יְהוָה אֲהַבֶּת אוֹהֲבִי. אֲהַבֶּת אוֹהֲבִי. וְאַתָּה וְכוּ.
וְדַבְּרֵי חֲשָׁקֵי וְעֲצָרָנִי. בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצָרְתָּ. וְדַבְּרֵי אֵלַי הַמְּלֶכֶךְ
וְכֹה עָנְנִי. אֶתְּהַי לִי גִבֹרֶת.

וְדַבְּרֵי מִיָּיִן טוֹב תִּתֵּי אוֹתָהּ לָךְ וְלֹא לְאַחֲרֶת. וְדַבְּרֵי הַדּוֹרִים מִמֶּשְׁלֶלְתְּךָ
פְּלִטָה הַנְּשֹׂאֲרֶת.

הַזֶּזֶן וְיִבּוֹשׁוּ מִשְׁנָאֵי. חֲפְצֵי קִרְבִּי חֲפְצֵי קִרְבִּי. וְאַתָּה וְכוּ.

קִרְיַת סֶפֶר לְבַדְתִּי וְלִמְדֹתַי מִחֲמִשְׁת סִפְרִים. קִרְיַתִּי וְשִׁנִּיתִי
וְגַם תִּרְנַמְתִּי בְּלִשׁוֹן אַחֲרִים

קוֹל רִנָּה וְיִשׁוּעָה בְּאֶהְלִי מִקְשִׁיבִים חֲבֵרִים קוֹל שִׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה
קוֹל חֲתָן יְכַהֵן פְּאָרִים

וְאִכְרוּ בְּיָיִן לְבָנוֹן שִׁפְתֵי יִשְׁנִים בְּדוֹבְבֵי שִׁפְתֵי יִשְׁנִים בְּדוֹבְבֵי. וְאַתָּה וְכוּ.

שְׁלֵשִׁים בְּמוֹעֲצוֹת וְדַעַת לֹא יִנְתְּקוּ מִהֶרָה לְמִמְחַת הַחֶג
וְהָעֲצָרֶת עִם תְּשׁוּלֹם הַתּוֹרָה.

שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ רַעִים וְאָכְלוּ בְּנֵי הַחֲבוּרָה לְכִינֹת אֵל עַל רֵאשִׁים
עוֹשֶׂה בְּשִׁלְמָה אוֹרָה

קוֹל יִי בִּפְתַח קוֹל יִי חוֹצֵב אֵשׁ לְהָבִי חוֹצֵב אֵשׁ לְהָבִי. וְאַתָּה וְכוּ.

לְמִי כָּל חֲמִדַת יִשְׂרָאֵל הָאֲמוּנָה וְהָאֲדָרֶת לָךְ יִי הַגְּדֹלָה
הַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֲרֶת

לֹא הִנְצַח וְהַהוֹד צְדִיק אוֹמֵן וְעֲטָרֶת לֹא הָאֲמִנְתִּי לְרֵאוֹת
בְּטוֹב יִי נוֹטָה שָׁמַיִם בְּזָרֶת

1 מיותר, כא"ב. 2 וללחם, כא"ב. 3 יזנת, כא"ב. 4 תמתי כא"ב. 5 אוהבי, כ"ב
6 וחשקני, כא"ב. 7 צ"ל אתה תהי, כא"ב. 8 צ"ל חזה יחזה ויבוש, כא"ב. 9 קראתי
כא"ב. 10 תרנמתי כא"ב. 11 ראשכם, כא"ב.

פַתַּח דִּינִי^ה תִּלְהַט סְבִיב צָרִים . וְתַחֲזִינָה עֵינַי בְּאָדוּם מִפְּזָרֵי .
 וְעָלִי יִזְרַח אֹרֶחַ הַמַּאִיר לְאָרֶץ וְלַדָּרִים . כִּי בְּחֶשְׁבוֹן יִצְחָק
 יִחְבוֹשׁ מִזּוֹרֵי
 שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֲשָׁא עֵינַי אֶל הַהָרִים . מֵאֵין יבֹא עֲזָרֵי .

וְהִשִּׁיבָה לִי שִׁשׁוֹן יִשְׁעָה . הַשְּׂאִיבֵנִי מִי מְנוּחָתִי .
 וְאֲשַׁמַּח שִׂמְחַת גִּילָה . תִּפְאֶרֶת אָדָם לְשִׁבְתַּת בֵּית יְיָ קִוִּיתִי .
 וְתַחַת לְרֹאשֵׁי שָׁמַאֲלָה . אֲשֶׁר נִשְׁפַּע יְיָ נְדָר אֲבִיר יַעֲקֹב
 אָבּוֹא בְּאֵהֶל בֵּיתִי . וַיִּדְעַתָּ כִּי שָׁלוֹם אָהֳלָה .
 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שִׁמְחָתִי . בְּאוֹמְרִים לִי בֵּית יְיָ גִּילָה .

בְּאַמְרָם אֵלַי כָּל הַיּוֹם מִחֶרְפֵי וּמוֹנֵי . נִצַּח אֲבָדָה תִּקְוָה מִירוּשָׁלָיִם .
 זֹאת אָשִׁיב אֶל לְבִי הַמוֹלִיךְ לִימֵן מְלֵאָה וְזִקְנֵי לְהוֹצִיא צְבָאוֹת
 מִמִּצְרַיִם .
 עוֹד בְּשִׁשׁוֹן יִשְׂאִיבֵנִי יִשְׁעָה מִמַּעַיְנֵי וּמִבֵּית יְיָ יִצְאוּ מִיָּם חַיִּים
 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֵלַיךְ נִשְׂאֵתִי אֶת עֵינַי הַיּוֹשִׁבִי בַשָּׁמַיִם .

רִיבָה רִיבֵי מְגוּזֵי לֹא חָסִיד אֲדוֹנָיִם זוֹלָתְךָ בְּעֵלּוּנֵנו .
 וְעַתָּה הוֹאֵל נָא וְחַיֵּשׁ גּוֹאֵל
 חֲגוֹר חֶרֶבְךָ עַל יָרֶךְ גְּבוּרַת הַיּוֹד^ה וּבַהֲדָרְךָ עָלֵינוּ עִם כָּל הַשּׂוֹאֵל
 אֱלֹהִים צְבָאוֹת הַשְּׂאִיבֵנִי הָאֵר פְּנִיךָ עִמָּנוּ . לְהַעֲמִיד אֶהֱרֹן
 לְכֹהֵן בְּאֵרִיאל .
 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לוּלֵי יְיָ שִׁהְיָה לָנוּ . יֹאמֶר נָא יִשְׂרָאֵל .

בְּרִיתְךָ תִּקִּים וְתַחֲזֹן שְׂאֵרֵי יְיָ וְתִגַּם עַלְיוֹן . נוֹךְ תַּיִם^ד וְתִישָׁב .
 אִם יִגָּאֲלֶךָ טוֹב יִשְׁלַח צְדִיק וְיִוָּשַׁע עָנִי וְאֲבִיוֹן . וְרוּחַ יְיָ בּוֹ נִשָּׁב .
 צְמָאָה נִפְשֵׁי לְאֵל חַי מִתִּי אֲרַחֵץ בְּנִקְיוֹן . וְאִסּוּבְכָה מִזַּבְחָה
 וְלִתְפִלָּתִי תִקְשָׁב .
 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַבּוֹטְחִים בְּיְיָ כְּהַר צִיּוֹן . לֹא יִמוּט לְעוֹלָם יִישָׁב .

יְדִידוֹת מִשְׁכָּנוֹתֶיךָ נִכְסְפָה וְגַם כָּלְתָה נִפְשֵׁי מַחְלוֹן וּכְלִיוֹן .
 מִתִּי אֲגִידָה בְּאֶהֳלֶךָ עוֹלָמִים .

1 אורו, כא"ב. 2 המעלות כא"ב 3 השיבנו כ"ב.

כָּל־תָּה נִפְשֵׁי לְחַצְרוֹת בֵּית יי נוֹה אֶפְרַיִם. הֵיכָל יי עֲזָרוֹת
וְאוֹלָמִים.

אֲדַנִּי נִגְדָה כָּל תְּאֻוֹתֵי לֹבֵשׁ צְדָקָה בְּשָׂרָיוֹן. הָרִם עֵטְרֹת
מַלְכוּת בֵּית דָּוִד וְדָבָא תַחַת רַגְלָיו לְאוֹמִים.
שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוֹב יי אֶת שׁוֹבֵת צִיּוֹן. הֵינֵנו בְּחֹלְמִים.

שְׁמוֹנָה אַבּוּקוֹת שֶׁל אֹר בִּיַּדֵי חֲסִידֵי עַם קְרוֹבוֹ.

מִפְּזוּזִים וּמִכְרָרָרִים בְּהֵיכָלוֹ כָּלוּ כְבוֹד אֹמֵר.
אֲבוֹתֵינוּ בְּאֲדָם עֲבָרוּ בְרִית וְאָנוּ לָיָה עֵינֵינוּ מֵה יָפִינוּ וּמֵה טוֹבוֹ.
אָנִי וְהוּ הוֹשִׁיעָה נָא בְּפָרִי עֵץ הָדָר וְכַף תּוֹמֵר.
אִם אָנִי כֹאן הַכֹּל כֹּאן לֹא יוֹסִיפוּ בְּנֵי עוֹלָה לְדָאָבוֹ.

אֶקְרָא לְאֵל עָלַי גּוֹמֵר.
שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אִם יי לֹא יִבְנֶה בֵּית שְׁוֹא עֲמְלוֹ בּוֹנֵיו בּוֹ.
אִם יי לֹא יִשְׁמֵר עִיר שְׁוֹא שְׁקֵד שׁוֹמֵר.

מֵעַת מַלּוּי מֵי שְׁלוֹחַ לֹא נִתְתִּי שִׁינָה לְעֵינַי. כָּל הָעַם
מִהֲלָלִים וּמִשְׁבַּחִים לְמִצִּיץ מִחֲרָבָיו.

רְאִיתִי בֶן לְיֹשֵׁי הַלֵּל נְשִׂיא הַמּוֹנֵוּ. וְכֹה אֹמֵר כָּלוּ מִחֲמַדִּים
מִמַּתְקִים חֲפִיו.

כִּי תָבוֹא לְבֵיתִי לְרְאוֹת פָּנָי. אָנִי אָבוֹא לְבֵיתְךָ אֲשֶׁרִי
כָּל חוֹכְיוֹ.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֲשֶׁרִי כָּל יֵרָא יי. הַהוֹלֵךְ בְּדַרְכָיו.

וְהַלּוֹיִם בְּמִשְׁמְרוֹתָם עַל הוֹכְנָם מִנְצָחִים בְּשִׁירֵי. כְּאֲשֶׁר יָסַד

הַרְוָאָה שְׁמוּאֵל
פָּרְחֵי כְהוֹנָה בִּידֵיהֶם מֵאָה וְעֶשְׂרִים לֹוֹג לְהַטִּיב גְּרִי.

אֲשֶׁר כַּח לָהֶם וְלֵאל.
לְהַלֵּךְ עֵקֶב בְּצַד אֲגוּדָל כָּל גְּמוּטוֹ אֲשֶׁרִי. עוֹד יָקוּם עַל
סַלַע רַגְלֵי. קָרִית אֲרִיאֵל.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת רַבַּת צָרְרוֹנֵי מְנַעוּרִי. יֹאמֵר נָא יִשְׂרָאֵל.

אֲזוּ נִפְתָּחוּ צְנוּרוֹת הַחֲכָמָה וַיְהִי הַמָּה מְרִיקִים נִפְתָּחוּ עֵינַי

צִדְקָתָהּ וְנִשְׂאָ רֹחַ מֵאֵת יי.

ביד, כ"ב. 2 צ"ל וטובו כא"ב. 3 השילוח, כ"ב. 4 שנת כא"ב. 5 ונשאו כא"ב.

וְכַל הָעַם רֹאִים אֶת הַלְּפִידִים וְקוֹל הַדָּדִי דוֹפְקִים הַמָּה יִשְׂאוּ
אֶת קוֹלָם יְרוּנָה בְּנֵאוֹן יי.

וְהִנֵּה עֲתָה לְכַבְּנוּ נְמִסִּים. וּנְמִקִּים. בְּיַדִּי עִם מְעַנִּי.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמְּעַמְמִקִּים. קָרָאתִיךָ יי.

צֶדֶק הוֹכֵרֵתִי גִתֵּן צִמְרֵי שִׁיקוּמֵי וּשְׁמָנֵי כַּאֲשֶׁר עָמּוֹם בְּשׂוֹרְנֵי.
וַיִּגַּל כַּמִּים מִשְׁפָּט וְצִדְקָה כִּנְחַל אֶתְנִי. אֶהְבֵּת עוֹלָם אֶהְבֵּתוֹ
וְאֶהְבֵּנִי.

וַיַּעַרְב נָא שְׁפִיכַת לְבִי כִּנְסִיכַת מִימֵי וַיִּינֵי. יִסְתִּירֵנִי בְּסֶתֶר
אֶהְלוֹ בְּצוּר יְרוּמָמֵנִי.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת יי לֹא נָבִיא וְלֹא רָמוּ עֵינַי.

וְלֹא הִלְכֵתִי בְּגְדוֹלוֹת וּבְנִפְלְאוֹת מִמֶּנִּי.

סָבְבוּ מִזִּבְחֶךָ צְדִיקִים הַבָּאִים לְבֵית מְלוֹנִי. בְּכֹל יוֹם אַחַת דָּתוֹ.
וְשִׁבְעָה עֵת גִּמַּר חַתוּם גִּזְרֵי הַיָּבֵי. בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי לְטָהָרְתוֹ.
וְעַתָּה תִתְנֶנִּי לְשֵׁם וּלְתִהְלֶה אֶהְגֶּה בְּגְרוּנֵי. קָיִים כִּנְאָמַר

לְצַפְנִיָּה בְּנִבּוֹאָתוֹ.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת זְכוֹר יי לְדוֹד אֵת כָּל עֲנוּתוֹ:

וַיִּמָּהַר לְקוֹמָם מִפְּלֶת סִפַּת רַעִים. וּבִכְן תֵּן אִמָּה וּפְחַד.

עַל הַגִּזְוִים אֲשֶׁר אָיְנָם מִשְׁתַּחֲוִים וּכְבוֹרַעִים.

עַל־ יי וְעַל מְשִׁיחוֹ רוֹזְנִים נוֹסְדוֹ יַחַד. תִּשְׁתַּעֲשַׁע עִם בֶּן יַקִּיר
יֶלֶד שְׁעֵשׂוּעִים. מִי כַּעֲמֶךָ יִשְׂרָאֵל גֹּזֵי אֶחָד.

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מַה טוֹב וּמַה נְעִים. שְׁכַת אַחִים גַּם יַחַד.

כְּרוֹם סִפַּת שְׁלוֹמֶךָ עַל בְּנֵיךָ הַחֹזְמָדִים. לְעֵמוֹד בְּהִיבֵל יי
חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה מַעֲלוֹת.

וּפְרִשְׁתָּ כְּנַפְיֶךָ עַל אֲמֹתֶךָ וּבְנֵיךָ הַלּוֹמְדִים. וּמִתּוֹרַתְךָ תִּלְמָדְנוּ
נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת.

וּבְכִלּוֹת פְּרֵי הַחֶג פָּכָה יִכְלוּ עֲצֶרֶת בּוֹגְדִים. הִנֵּה שְׁלַח

אֱלֹהֵינוּ וְעַל אֲדוֹם הַשְּׁלֶךְ נַעֲלוֹת

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה בָּרְכוּ אֵת יי כָּל

עַבְדֵי יי הָעוֹמְדִים בְּבֵית יי בְּלִילוֹת:

1 דודים כא"ב. 2 מיותר, כ"א. 3 צ"ל כנרונן כ"א. 4 והן, כא"ב. 5 אל, כא"ב.
6 תראינו, כא"ב. 7 שולח כ"ב. 8 אליהם כא"ב. 9 אשליך כא"ב.

ראה נא פסחה פני כלימה. הוטפעתי טיט ורפוש.
 אך בזאת תשמח יפה בלבנה ברה בחמה כי אין לך בן
 חורין וחופש.
 כי אם מי שעוסק בתורה ונסתיימה. ומתחלת בראשית ברא.
 ובשביעי שבת ויגפוש. תורת יי המימה משיבת נפש.
חוק ואמץ נא עדת מי מנה. וקיימם לתורתך וזאת
 שמחתי.
 איך לא אשמח חג האסיף תקופת השנה.
 ושמח חלקי מיושבי בית המדרש ופה אשב כי אויתי.
 נגיל ונדין ברננה.
 יאמן נא דברך ואני זאת פריתי. עדות יי נאמנה מחכימת פתי.

שיר

חברתי בעוה"י ח"המ סכות והוא מיוסד לאומרו בשמיני עצרת ושמחת
 תורה וראשי תיבותיו חתום שמי משה סופר חוק ואמץ ויש בו ה'
 חרוזים כימי החג ושם מבואר שמחת הקב"ה עם כנסת ישראל בשמיני
 עצרת ומיוסד על פסוקי תורת יי תמימה.

מה נכבד היום בהגלות מלך ישראל בניזות ברמה
 יום חתונתו ושמחת לבו עם בני אהובה
 ואני נקראתי לבוא אל המלך החדרה פגימה
 שמה רפדתי ערשי במער איש וליזות משולבה
 אחרי השפך ביו על אויבתי בעבור הרעימה
 נצבה שגל לימינה בכתם אופיר מוזהבה
 קבלה משה עבד יי מימן יי רוממה
 ומשה עלה אל האלהים הר אלהים חורבה.
תורת יי תמימה נפש משיבה. נפש משיבה.
 שביעיות חביבים בימים שבעות חדשים ושנה.
 יום השמיני עצרת לעצורתי ארוסות איומתי.
 בואי החדרה ועשי לי עונה קטנה באחרונה.

1 ברה כלבנה יפה בחמה, כ"ב. 2 ומתחיל בראשית בריית עולם, כא"ב. 3 לקיימם, כ"ב.
 4 חסר הוא, כא"ב. 5 ברונה כא"ב. 6 שנת הנ"ל, [שירכ"ם — כ"א, בשיר הלוי —
 כ"ב] 7 נגר ימי, כא"ב. 8 משיבת נפש כ"א. וכן בכל השיר. 9 ארוסתי כ"א.

אֶבְלֹתַי יַעֲרִי עִם דְּבָשִׁי. יִינִי עִם חֶלְבֵי שְׁתִּיתַי.
 עֲבֹדוּ אֶת יי בְּשִׂמְחָה בּוֹאוּ לְפָנָי בְּרִנָּה.
 וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁיכֶם וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי.
 יַעֲדוּת יי נֶאֱמָנָה מִחֲפִימַת פִּתִּי.

נצבה שגל וכו'.

חַיֵּי שִׁבְתְּךָ בַּנְּנִימִים מִקְשִׁיבִים חֲבִירִים. הִמָּה יִשְׂאוּ קוֹלָם
 יְרוֹנוֹ בְּגִאוֹן יי קוֹל יי בַּפֶּה לְנִצְחָה עַל הַשְּׂמִינִית בְּדוֹד חֲשִׁבוּ
 בְּלֵי שִׁירִים.

שִׂמְחוּ בֵּינִי שִׁישׁוּ בְּתוֹרָתוֹ אִזּוֹ תִשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.
 בְּרָכוּ בְּרָכָה אַחַת שְׁלֹשָׁה שָׁם חֲלַקְנוּ מִהַזְּרִים.
 אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ בְּלִקְטֵי שׁוֹשְׁנָה מִבֵּין הַחוֹת.
 פְּקוּדֵי יי יִשְׂרָאֵל. לֵב מְשִׁיחַ.

נצבה שגל וכו'.

וּפְתַח יִשְׁבְּתִי כָּל שִׁבְעָה וַיִּצְאֵתִי מִבֵּית הַיָּרֵךְ.
 וּבְשִׂמִינֵי אֲנִי עֲצוּר עִם מַלְכֵי צֶדֶק מֶלֶךְ יְרוּשָׁלָּיִם.
 בּוֹ אֶכְהֵן פֶּאֶר וְאֶתְעַמֵּר בְּעֵטְרָה. בְּיוֹם תִּשְׁלוֹם תוֹרָה
 עֵץ חַיִּים לְכֹלֵם חַיִּים. מִסִּיִּים לְעֵינַי כָּל יִשְׂרָאֵל וּמִתְחִיל
 בְּרֵאשִׁית בְּרֵא.
 בְּעִבּוֹר תְּהִיָּה לִי לְעֵדָה כִּי אֲנֹכִי תִפְנְתִי אֶרֶץ וְשָׂמִים.
 מִצִּוֹת יי בְּרָה. מְאִירַת עֵינַיִם.

נצבה שגל וכו'.

וְאִשְׁרֵי הַמְּחַפָּה וַיִּגִּיעַ לְשִׂמּוֹחַ בְּשִׂמְחַת תוֹרָה.
 בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב מְרֹב כָּל לִבָּבוֹ יִסְעַד.
 עָלָיו יִזְרַח יי וּכְבוֹדוֹ עָלָיו יִרְאֶה בְּחִשְׁכָּה בְּאוֹרָה.
 יִחְזֶה עֵינָיו קְהִלּוֹת יַעֲקֹב בְּכַבֻּדָּה בְּיוֹם נִוְעַד.
 וַיַּעֲבֹר מִלִּפְנֵיהֶם וַיִּי בְּרֵאשִׁים בְּזִכְרָה וּבְשִׂמִירָה:
 לְעֵרֵב יַחֲלֹק שְׁלָל וּבִבְקָר יֹאכַל עֵד.
 יִרְאֵת יי טְהוֹרָה. עוֹמְדַת לְעֵד.

נצבה שגל וכו'.

כְּתוּחַ יִפְתַּח לָנוּ שְׁעָרֵי צֶדֶק וְדִלְתֵי אֱמֶת.
 חֲלוּגֵי חֲכָמָה וְאַרְבֵּי בִּינָה מִצְּפוּנֵי מַחְמָדָיו.

- 1 כלוקם כא"ב.
- 2 מסיימת כא"ב.
- 3 ומתחלת כא"ב.
- 4 ומזכיר לב כ"א.
- 5 ביום, כ"א.
- 6 ושמידה, כא"ב.

יִשְׁלַח לָנוּ אֱלֹהֵינוּ מִלְאָךְ הַבְּרִית אִישׁ הָאֵמֶת.
לְיִשְׂרָאֵל דְּרַכֵּינוּ לְשׁוֹם חֶלְקֵנוּ מֵאֲוֶהָבוּ וַיְדִידוּ.
עוֹד יִתְהַלְלוּ כָּל זֶרַע יִשְׂרָאֵל בְּתַמִּים וְאֵמֶת.
יִרְאוּ עֵינֵינוּ וַיִּשְׂמַח לִבֵּנוּ וְחַגִּיל נַפְשׁ עֲבָדָיו.
מִשְׁפָּטֵי יי אֵמֶת צְדָקוֹ יַחֲדָיו.

נצבה שגל וכו.

רָנְנוּ צְדִיקִים בְּיַי וְהִשְׁלִיכוּ עָלָיו יְהוָה.
עֲרָבִים עָלֵינוּ דְבָרֵי דוֹדִים מֵיַי לְחֵיךְ גְּעָרָב.
בְּקִשׁוֹהוּ כְּמִטְמוֹנִים וְכְמִשְׁפִּיזוֹת פְּנִינִים וְשִׁנְהָב.
סִפְרוּ שְׁמוֹ לְאָחֵי בְּשׁוֹר צְדָק בְּקִהְל רָב.
וְנִשְׁמַע שְׁנִית כְּנִגְלִית בְּיוֹם הַקֶּהֱל מִתּוֹךְ הַלְהָב.
אֲמַרְוֹתֶיךָ הַנְּעִימִים הַמְּבַשְׂרוֹת צָבָא רָב.
הַנְּחַמְדִים מְזֻהָב וּמְפֹז רָב.

נצבה שגל וכו.

הִזְקוּ וְאֲמַצּוּ שִׁישׁוּ וְשִׁמְחוּ בְּנוֹתַן בְּיָם דְּרָךְ וְאוֹמַר לְמַצוּלָה תִּיבֶשׁ.
חֲבִירִים מְקַשְׁיָבִים בְּצֵל צַח תּוֹרְתוֹ מִסְתוֹפְפִים.
מִרִיחַ מַיִם תִּפְרִיחוּ לֹא יִחַרֵב הַנְּהָר וְלֹא יִיבֶשׁ.
זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יי וּכְבוֹדוֹ עָלֵיכֶם מְחוֹפְפִים.
לֹא תָמוּשׁ מִפִּי מְבַקְשֶׁיהָ וּמְאַשֶּׁר בְּבֵיתָהּ נְחֻפֶשׁ.
עֲרָבִים דּוֹדֶיהָ לְהַתּוֹאֲבִים לְשִׁתּוֹתָהּ וְאֵלֶיהָ שׁוֹאֲפִים.
וּמְתוֹקִים מְדַבֵּשׁ וְנוֹפֶת צוֹפִים.
נצבה שגל לימינך בכתם אופיר מוזהבה.
קבלה משה עבד ה' מימין ה' רוממה.
ומשה עלה אל האלהים הר אלהים חורבה.
תורת ה' תמימה נפש משיבה נפש משיבה.

ע ר ב ס כות

ביום שיר לפ"ק.

יי אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלַךְ עוֹלָם עִמָּךְ מְקוֹר חַיִּים
בְּאוֹרְךָ נִרְאָה אוֹר עוֹלָם אור עולם.

1 לצולה, כא"ב. 2 חסר אשר כ"א. 3 חסר לו, כ"א. 4 ואליו כ"א.

מָה רַב טוֹבָה אֲשֶׁר צִפְנָתָ לִירְאִיהָ עֵינַי לֹא רָאִיתָהּ זוֹלָתָהּ.
כִּי תֹאמַר לְמַחְפֵּי לִישׁוּעָתָה עוֹלָמָה תִּרְאֶה בְּחַיֶּיהָ.
וְאַחֲרֵיתָהּ לְחַיֵּי עוֹלָם. לְחַיֵּי עוֹלָם:

י אלהים חיים ומלך עולם. עמך מקור חיים
באורך נראה אור עולם. אור עולם.

שִׂמְחוּ בַּיַּי וּגְלוּ בּוֹ הַצְדִּיקִים. בְּשִׂמְחַת תּוֹרָתָהּ עֵינַי חַיִּים
הִיא לְמַחְזִיקִים. חַיִּים כָּלְכֶם הַיּוֹם בַּיַּי הַדְּבָקִים.
וְצִדְקָה תִּהְיֶה לָנוּ כִּי נִשְׁמָר לַעֲשׂוֹת כָּל הַחֻקִּים. חַיִּים עַד הָעוֹלָם
אוצר החכמה
עַד הָעוֹלָם.

י אלהים חיים ומלך עולם. עמך מקור חיים
באורך נראה אור עולם. אור עולם.

דָּוֶן וְעוֹשֶׂה בְּבֵיתָהּ אֲשִׁימָה. וְאוֹרָה יָמִים בַּיַּמִּין יִרְוֶמָה.
לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וַיְמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה.
וְאֲכַלְתֶּם אֶכּוֹל וְשָׂבוּעַ וְהִלַּלְתֶּם אֶת שֵׁם יְיָ שְׂמָה.
וְלֹא יִבוֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם. עַמִּי לְעוֹלָם:

י אלהים חיים ומלך עולם. עמך מקור חיים
באורך נראה אור עולם. אור עולם.

יְחִי לְעַד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים. וְתַחֲזֶה בְּשׁוֹב הַדָּדִי עַל הָרִי בְּשָׁמַיִם.
הַנֶּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קוֹיֵנוּ לֹא מֵיָמִים. נִגְלֶה וְנִשְׁמָחָה בִּישׁוּעָתוֹ
בְּנַעֲמֵימִים.

וְעַל רֵאשִׁים שִׂמְחַת עוֹלָם. שִׂמְחַת עוֹלָם:
י אלהים חיים ומלך עולם. עמך מקור חיים.
באורך נראה אור עולם. אור עולם.

ערכ סכות שירכם לפ"ק. אל שרי זכאטי מכוזות.

אַתֶּם הַדְּבָקִים בַּיַּי אֱלֹהֵיכֶם. חַיִּים וְשָׁלוֹם בְּכָל גְּבוּלְכֶם.
וְשָׁכִינַת אֵל בְּסוּפַת אֱלֹהֵיכֶם. עֵינַי בְּעֵינַי תַּחֲזוּ בַּיּוֹפִי מִלְּפָנֶיכֶם.
מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְיָ אֱלֹהֵי אֲתָהּ יְיָ אֱלֹהֵי אֲתָהּ.

לְחַזוֹת בְּנוֹעַם זִיּוֹךְ קִוִּיתִיָּהּ. לְבַקֵּר בְּהִיבְלָךְ בְּלֵילוֹת אֹוִיתִיָּהּ.
תִּצְפְּנֵנִי בְּסִפָּה וְתֹאמַר עָלַי שְׂמַעְתִּיָּהּ. אֵל תִּירָא יִשְׂרָאֵל
כִּי גֹאֲלִיתִיָּהּ.

קָרָאתִי בְּשִׁמְךָ לִי אֲתָה לִי אַתָּה

לְעֹלְמוֹךְ וְסוּפְתֶךָ עָלֵינוּ תִפְרוֹם. וְאוֹיְבֵינוּ חִישׁ מְהֵרָה תִהְרֹם.
וְאוֹתָנוּ בְּחֶסֶד וּרְחָמִים תִּתְּרוֹם. וּכְנִפְיָךְ עַל אֹוִמְתֶךָ תִפְרוֹם.
כִּי גֹאֲלֵךְ הָאֲתָה אוצר החכמה

רִוְדֵי יִזְכּוֹר הַדּוֹם רַגְלָיו וְעַל אָדוֹם יִשְׁלִיךְ נִגְעָיו
וְחֹזוֹר עֲטָרַת תְּפֹאֶרֶת לְבַעְלָיו וְעוֹבְדֵי זָרִים יִדְבֹּא תַחַת רַגְלָיו
כֹּל שֶׁתָּה כֹּל שֶׁתָּה

יִקַּם סוּפָה הַנּוֹפֶלֶת לְעֵינַי וְאֲשָׁאֵב מַיִם בְּשִׁשׁוֹן מִמַּעַיְנַי
וְיִשְׁפּוֹן בְּמִקְדָּם בְּגַן עֵדֵנִי טוֹבְתִי בֶּל עָלִיךָ אֲמַרְתָּ לְאָדוֹנָי
אֲדַנִּי אֲתָה אֲדֵנִי אַתָּה

ערכ סכות לא יבושו כי ידברו את אויבים בשער לפ"ק.

אֲדַנִּי אֱלֹהִים חִילִי. אֹוֹדְךָ בְּתוֹךְ קָהְלִי. בְּצִאתִי מִבֵּיתִי וְאוֹהֶלִי.
יִצְפְּנֵנִי בְּסִפַּת דִּירָה. וְעַתָּה כְּתֹבוּ לָכֶם הַשִּׁירָה הַשִּׁירָה.

רִוְדֵי לִי וְאֲנִי לוֹ. יִסְתִּירֵנִי בְּסֶתֶר אֶהְלוֹ. עַד כִּי יָבוֹא שִׁילָה.
לֹא יִמּוֹשׁוּ מִפִּינֵנו דְבַרֵי תוֹרָה. וְעַתָּה כְּתֹבוּ לָכֶם הַשִּׁירָה הַשִּׁירָה.

נִיב שְׁפָתַי תָּמִיד יִרְנְנוּ. וּנְכַרְךָ בְּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ.
אֲשֶׁר בְּנִעִימִים הַפִּיל חֶלְקֵנוּ. וּמִכָּל אוֹם בָּחַר בָּנוּ בְּבַחֲרָה
וְעַתָּה כְּתֹבוּ לָכֶם הַשִּׁירָה הַשִּׁירָה.

יֹוֹם זֶה בֵּינֵי נִשְׁמַחָה וְנִגְיָלָה. וַיִּי בָנוּ בְּמִשׁוֹשׁ חֲתָן עַל פִּלָּה
עֲרוֹת יִסוֹד עַד צִוְּאָר סֶלָה. בְּשִׁשׁוֹן נִשְׁאָכָה מִי יִשׁוּעָה בְּפִירָה
וְעַתָּה כְּתֹבוּ לָכֶם הַשִּׁירָה הַשִּׁירָה.

שיר זה

חברתי בעזה"י ערב סכות שכראנו לכבודו לפ"ק על מצות לולב וערבה
 ע"ד המדרש שהוא כחזור ממלחמת הס"ם אחר יה"כ ומאן דנצח תפס
 הכידון ויש בו ז' חרוזים נגד ז' ימי החג ובארבעה מהם חתום שם
 אדנ"י ית"ש בראשי חרוזים ובאחרונה חתום שמי משה סופר פעמים
 הללויה הללי נפשי אתי. ברכי נפשי אתי. וכל קרבי את
 שם קדשו. שם קדשו.

האזינו השמים ואדברה. אנכי לוי אנכי אשרה. ימלא פי
 תהלותיו ואספרה.

אשר עשה אלהים לנפשי. הוציאני מטיט רפשי. והוא
 יוציאני לחפשי. הללויה הללי נפשי וכו'.

אליו פי קראתי. לא בזה ולא שקץ ענותי. אך שמע אלהים
 הקשיב בקול תפלותי.

בהעמק עלי נפשי. הוציאני מטיט רפשי. הוא יוציאני לחפשי
 הללויה הללי נפשי וכו'.

דודי דגול מרבבה. קדשנו במצותיו וצונו על נמילת לולב
 וערבה. ודגלו עלי אהבה.

שאהבה נפשי. הוציאני מטיט רפשי. הוא יוציאני לחפשי.
 הללויה הללי נפשי וכו'.

נחנו נעבור חלוצים למלחמה. ופרצתי קדמה נגבה וימה.
 והצפוני ארחיק והדחתי ארץ ציה שממה.

לולא יי עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי. הוציאני מטיט
 רפשי. הוא יוציאני לחפשי. הללויה הללי נפשי וכו'.

יום ראשון לחשבון ישרים. יקה פרי עץ הדר וכפזת תמרים.
 וענף עץ עבות וערבי גחל מקשרים.

כל הקהל באחד חברים. נפשם קשורה בנפשי. הוציאני
 מטיט רפשי. הוא יוציאני לחפשי. הללויה הללי נפשי וכו'.

משענתך שבתך המה יגחמוני. סולת ומוחל. פודנו רוענו.
 הלא עליך גשואות עינינו.

1 תהילותי, כ"ב. 2 ובהעמק, כ"ב. 3 והוא כ"ב, וכן בהמשך השיר. 4 ושממה כ"ב

אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לְשׂוֹא נַפְשִׁי. הוֹצִיאֲנִי מִמֵּיט רַפְּשִׁי הוּא
יֹצִיאֲנִי לַחֲפְשִׁי. הַלְלוּהָ הַלְלוּ נַפְשִׁי וְכוּ.

מִמְּגֵד שְׁמִיךָ הַשְּׁבִיעֲנִי. סֵלָה וְעַד פִּתְחֶיךָ רַבְּצִנִּי. מִיָּמֶיךָ
שָׁמָּה הִשְׁאִיבֵנִי.

לְחַיִּים טוֹבִים תִּהְיֶמְנִי. מֵהַ תִּשְׁתַּחֲוֶה וּמֵהַ תִּהְיֶמְנִי נַפְשִׁי.
הוֹצִיאֲנִי מִמֵּיט רַפְּשִׁי. הוּא יֹצִיאֲנִי לַחֲפְשִׁי.
הַלְלוּהָ הַלְלוּ נַפְשִׁי וְכוּ.

★

בַּעֲזוֹתָהּ, עֶרֶב סוֹכוֹת, אֲשֶׁרִינוּ לַפ"ק
שֵׁם הוּי' בְּרֵאשֵׁי חֲרוֹזוֹת

יָדִיד נַפְשִׁי, חֲלָקִי וְצוֹר לִבִּי,
כְּבוֹדִי מְרִים רֵאשִׁי, אֵל אֱלֹהֵי אָבִי
הַט לִבִּי לְרִצּוֹנְךָ, וְתִכְתּוֹב עַל לִוַּח לִבִּי תוֹרֶתְךָ
זַכְּרֵנוּ בְּרִצּוֹן² עִמָּךְ וְצֵאנֶךָ, וּפְקֹדֵנִי בִישׁוּעֶתְךָ
וּבְצֵל כְּנַפְיֶךָ תִּסְתִּירֵנוּ, וּפְרוֹס עֲלֵינוּ סוֹכַת שְׁלוֹמְךָ
בְּשִׂמְחַת תוֹרֶתְךָ תִּשְׂמַחֵנוּ, וְאֶהְבֶּתְךָ אֵל תִּסִּיר מִמֶּנּוּ
כֹּל יְמֵי עוֹלָמְךָ

הֲרֵאנוּ נוֹה שְׂאֵנֶךָ, וְעַל רֵאשֵׁינוּ שִׂמְחַת עוֹלָם
בְּבֵית אֱלֹהִים לְנֶגֶן וְלִרְנֶנְךָ, בַּעֲזֹרַת הַהוּא טְמִיר וְנַעֲלָם.

★

בַּעֲזוֹתָהּ, עֶרֶב סוֹכוֹת, אֲשֶׁרִיכֶם לַפ"ק,
ר"ת הוּי' ית"ש וְתִיבָה שְׁנִי'
מֹשֶׁה חֲזַק. וּפְרַט הַשְּׁנָה בְּסוֹגֵר.

יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹךָ, עִם נוֹשֵׁעַ בֵּי אֲשֶׁרִיכֶם
הֵן שָׁמַיִם רוֹכֵב בַּעֲזוֹרְךָ, וְשִׂכִּינַת אֵל עַל רֵאשֵׁיכֶם
וְיֹדַעַת הַיּוֹם וְהַשָּׁבוֹת אֵל לִבְבְּךָ, כִּי אֶרֶץ חַיִּים אֲרִישְׁכֶם
הַיּוֹם חֲזַק וְאַמֶּק בַּתוֹרֶתְךָ, וְאִז מַעֲגָלֵי צֶדֶק אִישְׁרִיכֶם.

1 שְׁמַיִם כ"ב. 2 לְרִצּוֹן כ"א.

★

שיר לימי חנוכה

חברתי שנת תקנ"ח לפ"ק וזו י"ג חנוים נגד י"ג הסתמויות צוקדש שהם נגד י"ג פרלות
ספרלו אנשי יון וחסום צרלשי חרוום משה בר שמואל חזק וזמן וצוקף כל חרות פסוק
מוזמור שיר חנוכה הבית לדוד ומיוסד צסיפור כל הגלות ממלכים ועד הנה.
מוזמור שיר חנוכה הבית לדוד.

מפצר קראתי ובפרחב ענני יי שומרי יי צלי
בצאתי ממצרים עננים הקיפני וסביב למשפני תקע אהלי
ובאדמת קודש חלקי הנחילני מנת חלקי בוסיי וגורלי
במטותו של שלמה מינו ורחבקני ותחת לראשי שמאל בפעלי
ארוממך יי כי דליתני ולא שמחת אויבי לי.

שוילחתי בבבלה בסאסאה נפרעתי גם שם ידך תנחני
מלקוד ולכרוע לבל פנמנעתי מנורא יקידתא קראתיו ויענני
בגן נטוע בו נשתעשעתי עם מלאכיו אשר שלח להצילני
ורח נור לא ידעתי אכן באויבי ראתה עיני
יי אלהי שועתי אליך ותפאני.

דעת הגיע בבבל לגאול לקבל אלפא שותה שפור
בכלי קודש שיצאו לחול ודודי שלח ידו מן החור
לרמוס משנאי לבזו ולשלול אמרו לנפשי שחי ונעבור
קטיל בלשאצר וחובל עול בליל השמור לדור דור
יי העלית מן שאול - נפשי חייטני מירדי בור.

בהראות אחשוורוש תפארת מחמדיו נהנתי מסעודת טיש רפשו
הרים המן ממעל לעבדיו אשר נשא לשוא נפשו
ונתלה בעץ מעשה ידיו ושלם לו גמולו בראשו
ומרדכי יצא בלבוש מדיו קימו למעלה וקבלו עם קדושו
זמרו ליי חסידיו והודו לזכר קדשו.

ראש הנקם על המזנו בן שאלתיו מאל אמונה
בזמיו החל ליסד מעונו ולהעלות ממצולות עמקים שושנה
צדיק בא לבית מלונו בבית ויעודו השרה שכנינה
והעם שבח ימי רעבונו השפיעני מעדנים בארץ שמנה
כי רגע באפו חיים פרצונו בערב ילן בכי ולבוקר רנה.

1 קראתיו, כ"ב. 2 ובוסי כא"ב. 3 של שלמה כא"ב. 4 חבקני כא"ב. 5 ולקוד כ"א.
6 צ"ל נטע וכו כא"ב. 7 מלאכו כ"א. 8 מר כ"א, נמר כ"ב. 9 לכן כ"א. 10 צ"ל
בלילי שמור כא"ב. 11 חסר כל, כ"א. 12 מערני כא"ב.

בַּיָּמִי יוֹנִים לְאָרֶץ מִגְרָתִי
 בְּמַעְרוֹת וַיַּעֲרִים מִשֶּׁךְ גְּרָתִי
 גַּפְשִׁי לִי אֱלֹהֵי מְסַרְתִּי
 מִלְּהִתְעַרֵּב בַּגּוֹיִם מְאוּד גְּזַהֲרָתִי
 וַיֹּאמֶר אֱמַרְתִּי — בְּשִׁלּוֹי

יִזְמוּ לְהַרְזוֹג לְשִׁלּוֹל וּלְכוּז
 יַעֲצוּנִי לְבַחֵר מַעֲקָשִׁים וְנִלְוֹז
 קָרָא בְּחֵיל לְהַזְהִיר וּלְכַרוֹז
 שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה פְרָצוֹ בְּמַחֲזוֹ
 יי בְּרָצוֹנָה הַעֲמַדְתָּ לְהַרְרִי עוֹז

שְׂקִצוֹ מִזִּבְחֵי וְהָיָה לְזָרָא
 מְקוֹם מְקַדְּשׁ מַה נּוֹרָא
 חֲסִידֵי גָסְעוּ וְחָנוּ בְּמוֹרָא
 שָׁם נִפְשׁוּ בְּכַפּוֹ וּבְרָא
 אֵלֶיךָ יי אֶקְרָא

מִיָּהָר לְהִתִּיז רֹאשׁוֹ בְּאַחַת
 הַחֲזִיק בְּתוֹמָתוֹ וְנִפְשׁוֹ בּוֹשְׁתַּח
 הֵעֲלָה גִצָּה וְהִיא כְּפֹרְחַת
 אֶסַּף חֲסִידָיו בְּרָצוֹי וְתוֹכַחַת
 מַה בְּצַע בְּדָמֵי בְּרָדְתִי אֵל שַׁחַת

וְאִם טָבַעְתִּי בִּיּוֹן לְהַבְּאִישְׁנִי
 יִשְׁלַח מִלְּאָכּוֹ מְקוֹדֵשׁ לְעִזְרָתִי
 עֲנֹתוֹ יִרְבְּנִי וַיִּמְנֹו יִסְעַדְנִי
 בְּחֲסָדָיו וְרַחֲמָיו אֵל יַעֲזֹבְנִי
 שְׁמַע יי וְחַנּוּנִי

אֵל הוֹשַׁעְתָּ לְצַבָּא חֵילִי
 רַדְפְתִּי הַשְׁגַּתִּי חִלְקָתִי שְׁלָלִי
 וְתָרַב בִּיהוּדָה שְׂמַחַת קְהָלִי
 הַרְבִּיתָ הַשְׂמַחָה בְּכָל גְּבוּלֵי
 הַפְּכָתָ מִסְפְּדֵי לְמַחֹל לִי

מִיָּד מְשַׁנְּאֵי פוֹרָה שׁוֹחָה
 וְשֵׁם הָאוֹיֵב כָּלּוֹ נִמְחָה
 הַגְּדִלְתָּ הַגּוֹי וְהִיָּתָה הַרְנוּחָה
 מִעֲתָה גַם יִגְזֹן וַאֲנַחָה
 פִּתְחַת שְׁקִי וְתִאֲזַרְנִי שְׂמַחָה.

1 גילולים כ"א. 2 חללים כ"א. 3 יעזו כ"ב. 4 פרצות כ"א. 5 מלאוהו כ"א"ב
 6 משנאיך כ"א. 7 מיותר כ"א"ב. 8 תרביני כ"ב. 9 וברחמיו כ"ב. 10 כורי כ"א"ב

לְהִתְנוּסִים * גַּם בְּשׁוֹבְכֵם מִלְּחָוּם יִרְאִיךָ שְׁהָרוּ מִקִּדְּשׁ כְּבוֹדְךָ
 וּמִצְאוּ פֶךְ בְּדֵי הַדְּלָקָת יוֹם זֵית שְׁמֵן תּוֹרֵק שְׁמֶךָ
 וְהַדְּלִיקוּ לְכָבוֹד נוֹרָא וְאִיּוֹם שְׁמוֹנֵת יָמִים לְרִיחַ שְׁמֹנֶיךָ
 וְלִמְעַן סִפֵּר בְּכֶם וַהֲדוּם לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל קִבְעוּם תְּמִימֶיךָ
 לְמַעַן יִזְמְרֶךָ כְּבוֹד וְלֹא יִהְיֶה יי אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֹדְךָ
 חֲזֹק וְאַמִּץ לְאִזִּים מְלֵאוֹם אֲמַתְנִי וְתִקִּיפָא הִיא בְּתַקְפֶּךָ
 בְּמַתָּג וְרֶסֶן עֲדִיז לְבָלוֹם פֶּל קְרוֹזב לְנִפְשׁ תּוֹרְךָ
 בְּיַמֵּינוּ לְעֵינֵינוּ מַהֲר לְנִקּוּם נְקֻמַת דָּם חַיִּית עֲנִיֶיךָ
 תְּבִיאֵמוּ וְתִשְׁעֵמוּ בְּהַר מְרוֹם הָרִים מְשַׁכֵּן בּוֹנֵנוּ יְדִיךָ
 לְמַעַן יִזְמְרֶךָ כְּבוֹד וְלֹא יִהְיֶה יי אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֹדְךָ
 לְמַעַן יִזְמַרְךָ כְּבוֹד וְלֹא יִהְיֶה יי אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֹדְךָ

נוטריון ל"חנוכה"

חשמונאים נלחמו ונצחו כל היונים
 חשים נכנסו ופנו כלי ההיכל
 הביבים נמצאו ובקרקע כד השמן
 חתום נמצא ובטבעת כהן הגדול
 חבתם נגלית והספיק כל השמנה
 חכמים נמנו וקבעו כסליו הבא
 ח' נרות ולגמור כל ההלל

(הגרי"ח זוננפלד זצ"ל בשם מרן הח"ס
 מובא ב"זכרון למשה" בשמו).

* כלכתוב נחה ליכאיד נס להחנוסס, ורנזו כלן חי' לקושי' הפוסקים מה הי' הנס ציוס
 רלשון וי"ל שהי' חגללי ונלחל לנפרע שולילח הפך צעלנו ציוס הרלשון הי' השגמה
 פרעית שיפורקס הנס צזי"ן הלחכים חה נס להחנוסס כלו' שנפעל נס זה שיוסיף עליו
 נס לחר:

השִׁיר הַזֶּה אֵינוֹ מֵאֲדָמ׃ הַנְּאֻן זַ״ל.

שַׁבַּת הַמַּלְכָּה. לֶךְ נַפְשֵׁי מִשְׁתַּוִּקְקָה. מִקּוֹר הַבְּרִכָּה. הוֹד נְסוּכָה.
הַנֶּךְ יִפֶּה. לֵב מִשְׁמַחָה. וְנִשְׁמָה קְדוּשָׁה. יִתִּירָה וְשִׁהוּרָה.
לְעַם יִשְׂרָאֵל מוֹרְשָׁה.

יוֹם שַׁבַּת כִּי אֲשַׁמּוּרָה. אִף אִם עִבְרַתִּי. בְּכֹל הַתּוֹרָה. בְּזֹאת יִכּוּפֵר.
עוֹן אֲשַׁמְתִּי. בְּשִׁמִּירַת שַׁבַּת וּבִתְשׁוּבַתִּי. שַׁבַּת הַמַּלְכָּה.

אִם שִׁמְרַתִּי בְּרֵאשֵׁנָה. עֵת מִמְצָרִים יִצְאֵתִי. צַר הַצּוֹרֵר עִם מַחְנֵהוּ.
לֹא יִרְאֵתִי. כִּי לֹא שִׁלַּט בִּי. שַׁבַּת הַמַּלְכָּה.

הַעִיר סוּגְרַת וּמִסוּגְרָה. אֵינִי יוֹצֵא. וְאֵינִי בֹא. כִּבְשׁוֹ אֲבוֹתַי בְּלִי
מִלְחָמָה. כִּהְיִשְׁבּוּ נֶגֶן בְּתִרְוֵעָה. שַׁבַּת הַמַּלְכָּה.

דָּבַשׁ מִצְאָת אֲכוּל דִּייֶךְ. מִנּוּחַת שְׁלוֹם וּשְׁמַחָה. לֹא נִסּוּג מִמֶּךָ.
תַּחֲיִינוּ בְּשִׁמְךָ. שַׁבַּת הַמַּלְכָּה.

וְאִם אֲמַרְתִּי שִׁבְחֶיךָ אֲסַפְרָה. הֲלֹא נִעְלְמוּ מֵעֵינַי הַשְּׁגַתִּי. רַק זֹאת
בִּלְבָד אֲזַכִּירָה. חֲמַדַּת לְבִי אוֹתְךָ קִרְאֵתִי. שַׁבַּת הַמַּלְכָּה.

נִרְיִי נִשְׁמַתִּי. כֹּל כְּבוֹדָה בְּגוֹיֹתַי. אִם תִּתְחַזֵּק בְּעִבּוּדֹתַי. וְהִיתָה
לָהּ שְׁמַחַתִּי. אוֹצֵר הַחֲכָמָה שַׁבַּת הַמַּלְכָּה.

הוֹד כְּתָר. יוֹם זֶה נִכְתַּרְתִּי מִמְּלֹאכֵי רוּמָה. הִרְסִינִי בְּעַמְדִּי.
לְרֵאוֹת מַלְכֵי אוֹיְתִי. נַעֲשֵׂה לְנִשְׁמַע־הַקְּדָמָתִי. שַׁבַּת הַמַּלְכָּה.

יִרְאוּ שׁוֹנְאֵי וַיְבוֹשׁוּ. כִּי יִרְאוּ מִנּוּחַתִּי. בְּשְׁמַחָה וּשְׁשׁוֹן עִבּוּדֹתַי.
לְמַעַן צוֹר יִשׁוּעַתִּי. שַׁבַּת הַמַּלְכָּה.

אֲרוּכָה מֵאֶרֶץ מִדַּת שְׂכָרָה. וּמֵיָם רַחֲבָה טוֹב צִפּוֹן לָהּ. אֲשֶׁר־
אֲנוֹשׁ יַעֲשֶׂה זֹאת וּבֶן אָדָם יִחְזִיק בָּהּ. שַׁבַּת הַמַּלְכָּה.

הַגְּאוּלָּה קְרוּבָה גְּאוּלָּה שְׁלִימָה. דוּד מַלְכֵי מִשִּׁיחַ צְדָקִי. שְׁנֵי
שַׁבָּתוֹת אִם נִשְׁמּוּרָה. חֵישׁ מֵהֲרָה יָבוֹא דוּדִי. שַׁבַּת הַמַּלְכָּה.

יוֹם קְדוֹשׁ לְסִגּוּלַתִּי. לְעַם קְרוּבֵי בְּרִכְתִּי. וּבִימֵי גְלוּתִי לֹא נַחֲלִיתִי.
לְעוֹלָמִי עַד אוֹת הַיּוֹם. שַׁבַּת הַמַּלְכָּה.

הַגְּלָה נֹא בְּמֵהֲרָה. אֲנִי אֲלִי חֲמַדַּת לְבִי. יוֹם שַׁבַּת קְדֵשׁ אֲזִי
נִשְׁמּוּרָה. כֻּלְנוּ יַחַד בְּעִיר קְדֵשִׁי. שַׁבַּת הַמַּלְכָּה.

שיר זה על ש"ת אינו מן הגאון אדמ"ו זצ"ל

(בניגון שבת המלכה:)

שמעה עמי ואדברה. לעולם חסדי יי אשירה. מלך ביפיו חזו
עיני. העביר חטאתי ומחה זדוני. השיבני אבי לתורתו לבי
טהר לעבודתו. והחיינו לשמחנו. יום זה עשה יי.

ישמחו וירונו עם חסידי. כורתי בריתי עלי זבח. יברכו ויהללו
חפיצי צדקי. ימין יי נאדרי בכח. ימינך יי תסעדני. קול יי
בכח. שמעה וכו'

אנכי ליי אנכי אשירה. כעל כל אשר גמלנו. עורי כבודי עורה.
כי מכל העמים בחר בנו. ברכי נפשי וזמרה. בתורת אמת
אשר הנחילנו. שמעה וכו'

הן-ממצרים הוצאתנו. ומבית עבדים פדיתנו. השבעתנו מן לא
ידענו. ולא ידעו אבותינו. על כנפי נשרים הטענתנו.
ובענני כבוד הקפתנו. שמעה וכו'

דבש וחלב זבת הביאותנו. זיו שכינתך להתאחד עמנו. נביאי
קדושין שלחת אלינו. מרום קדשך הופעת עלינו. בחדריך
המלך הביאותנו. האמרנוך והאמרתנו. שמעה וכו'

ואשרי עין ראתה קהלינו. בשלש רגלים בעיר קדשינו. עד לא
הי' חצי הלילה. והבית ימלא מקריבי קרבנותינו. עם שואב
רוח הקודש. זרע קודש מחצבתינו. שמעה וכו'

נפשי זכרה. מחמדינו. מימי קדם היו לנו. אשרי עין ראתה
דיצינו. בימי השמחה ימי חגינו. זרע אהרן קדושינו. שלוחי
יי ושלוחינו. שמעה וכו'

הדשן היה כתפוח. בבנין אריאל בימי חגייהם. חסידי עליון
מרקדים ומרגנים. ואבוקות אור בידיהם. שואבים מים
בששון ממעיני הישועה. משתחווים ליה וליה עיניהם.
שמעה וכו'

ידו"ד יפרוש עלינו סכת שלמה. בן דוד חי וקים. ועלינו נצח
יהיה נועמו. גבולינו ירחיב מים עד ים. ודיעה ימלא כל
הארץ. כמים מכסים לים. שמעה וכו'

מפתח הענינים

ל"מנהגי בעל החת"ם החרשי"

	ברכת המזון		אבירה
קמב	על נהרות	קנח	סגולה
קמב	שיר המעלות		^{החכמה} אכלות
קג	על הכוס	קנו	שינוי מקום
לח קלא	נוסחה	כב קנו	יאהרציט
מב פג	מוצש"ק	קיד	חנוכה ש"ץ
מב פד	בשבת ער"ח	קג	ר"ח ש"ץ
נ	בסוכות		מצבה — ע"ע
קנג	בפסח	מג קיא	אנוז בר"ה ^{אוצר החכמה}
טו סה קלא קמא קנט	ברכת השחר	כט	אדר סדר לימודו
טז קמא	ברכת מקדש את שמך		אכילה עיי' מאכל
מד פה קד קנא	ברכת שהחיינו	יט כ קס	אי הנאה
יח	ברכת שהכל	מג גח פה	חשש תולעים
		קד קכא קמב קנו קעג קעה	
קמב קנה	דגים	נו צה קעב	אפיקומן
מ פג	בסעודה ג'	מט נ פזצא קע קעא	ארבעה מינים
כב עא	דקדוק במצוות		אתרוג עיי' ארבעה מינים
כו קז קכו קמד	דרשות		
לד קסו	ליל ש"ק	לג עח קמח	בגדי שבת
מא	סעודה ג'	כ עא	בדידות
ל לא מג עז	ר"ה		בדיקת חמץ עיי' ער"פ
ל לא עד	שבת שובה		בין המצרים
ל עד	ליל יוכ"פ	ס	בשר
לא	יום טוב	קכ	בגד חדש
ל עה	ח' טבת	ס	תענית
ל עה	ז' אדר	יח	לימודו
ל לא עה קז	שבת הגדול		הפטרה-ר"ח ע"ע
לא עז	ל"ב בעומר		שבת חזון ע"ע
לא עז	ז' אב		תשעה באב ע"ע
לא עז	כ"ז אלול		זכר לחורבן ע"ע
כג-ל עג עד קמה קסד	דרך הלימוד	לחם משנה עיי' יח סו-סח קס	בציעת הפת
			ברכה אחרונה
	הבדלה		ברכת הבנים
לה מב עט קי	מוצש"ק	לד עט	ליל שב"ק
קמח קסז		מב פד	מוצאי שב"ק
נד צב	חנוכה	מו	עיוכ"פ
נ נא צא	הושענא רבא	מט	ליל יו"ט
קמג	הלל	קה	ברכת הגומל
נז צד	ליל פסח	לח פב קלא קסח	ברכת החודש

מו פו	יום הכיפורים	לו קמו	הפטרה
לד מו מז	סדר ערב יו"כ	לב קמה	ע"ש
פו קיא קמט	סדר ליל יו"כ	נג	שמחת תורה
ל עד	דרשתו	קנה	ר"ח אב
מח קיא	שיר היחוד ע"ע	מו	הפרת נדר
מח	סדר יוה"כ	לא עו	ז' אב דרשתו
יח	נשיאת כפים ע"ע	ל עה	ז' אדר דרשתו
	סדר מוצאי יו"כ	קנה	זכר לחורבן
	יום טוב		זמירות
	לימודו	לה לו עט פא קז קסז	ליל ש"ק
	מתנות כהונה ע"ע	לט קח	ש"ק
	נרות ע"ע	לו מא קי	סעודה ג'
לד מט סה	מערבית ע"ע	מב	מוצש"ק
	ליל יו"ט	נא נב	שמחת תורה
	זמירות ע"ע	נב נה	פורים
	פייט ע"ע	קנ	יו"ט
	נשיאת כפים ע"ע		
לא	דרשותיו	ל עה	ח' פבת דרשתו
	סעודה ג' ע"ע	קני	חדש
	חול המועד ע"ע		חולה
כב קב	יום כפור קטן	קכה	שינוי שם
		קכה קעו	פדיון נפש
נה צג	כ' אדר סעודה	קנח	סגולה
מט	כוונה		
ק	באשרי	נ	חול המועד
קא	קריאת שמע	קנ	כתיבה
מט	תקיעת שופר		תפלין עיי' תפלין
כב קסב	כתיבת סת"ם	קכא קעה	חומץ סינונו
לא עז	כ"ז אלול דרשתו	טו	חזן
כ כא נה עא	כיבוד ת"ח	כו קמה קסד	חזרת הלימוד
קנו	כשרות פלים		הידושי תורה
מו פו	כפרות	כח לג עג קמה קמח	כתיבה
		קמב	חמאת עכו"ם
לא עו	ל"ב בעומר דרשתו		חנוכה
	לולב עיי' ארבעה מינים	קיד קעב	ג"ח
מא	"לחיים"	נד צב	במוצש"ק
	לחם משנה	יח נג	לימוד
לד לה עט פ קסח	שבת	קיד	אבל ש"ץ
לו פא קמו	בציעה		
לה פ	במלח	קנא	ל"ץ בשבט
לו קמו קסח	פירורים		
מ	סעודה ג'	קכה	יולדת
נו צה	פסח	מה פו קסט	יום הולדת

קכב־קכד קעה	נשואין	צט	לשם יחוד
נב	נשיאת כפים		מאכל עיי' אכילה
מח	יו"ט	קנו	אפונה
	יוכ"פ		דג ע"ע
	סוכה	קד	דובדבן
מח קיב	עשייתה	קכא קעה	חומץ
ג קיב קיג	ישיבה בה	מג נח פה קעג	ירקות
קיג קעא	נשים	קנה	מים
	סוכות עיי' יום טוב	קד	מלפסון כבוש
ג קיג	סדר התפלה	מ	סרדין
	סוכה ע"ע		מגילה עיי' פורים
	ברכת המזון ע"ע		מדות ושיטורים
	ארבעה מינים ע"ע	לה קכו	קידוש
	הושענא רבא ע"ע	קכו קעו	קידושא רבא
	שמיני עצרת ע"ע	לט	קביעת סעודה
	שמחת תורה ע"ע	קיט	כזית מצה
	סוכר	קנו	פיאות
קה	ברכתה	כד כה עג	מוסר
	בפסח עיי' פסח		מוצאי שבת
מה פו	סליחות	מב פד קי	סדר הלילה
מד	לימודו		הבדלה ע"ע
	סעודה שלישית		זמירות ע"ע
	בשבת עיי' שב"ק		מלוה דמלכא ע"ע
מד	ביו"ט	קכה	מילה
קעה	ספירה	קמח	בשבת
כט קסה	לימוד שבועות	קנה	מים סינונו
	ספרים		מכירת חמץ עיי' ערב פסח
כד כה עג	חובת הלבבות	מה פו	מכניסי רחמים
קסג	טעם המלך	קכב קלה	מלבוש אדום
קסג	מורה נבוכים	קמח	מלוה דמלכא
כה	מנורת המאור	מח מט קיג	מערכית
כ פב	פנים יפות	קכו	מצבה
כה עג	ראשית חכמה		מצה עיי' ערב פסח, מדות ושעורים
לו פא	רבינו בחיי	קסו	מקוה
כט עד קסה	רמב"ן		משלוח מנות עיי' פורים
	עיוש	מח	מתנות כהונה
כג עב קסב	עכו"ם	טז	נינון
נד	"ניטל"	נד	ניטל יום אידיהם
קה	שתי וערב	קב קמב	נפילת אפים
קו	פעמוניהם		נרות
פה קסט	בחוקותיהם	קמו	שבת
לו ק"ט	שימוש בהם בשויו"ט	קיב קנ קלב	יו"ט
קיא קע		לו מז פא	לימוד לאורו

נז נח צד-צו קיח	ליל הסדר	ערב יוהכ"פ עיי' יוהכ"פ	ערב יוהכ"פ עיי' יוהכ"פ
קנט קנב קנג קעב קעג	קיט קלב קנב קנג קעב קעג	כפרות ע"ע	כפרות ע"ע
	לח"מ ע"ע	ערב פסח	ערב פסח
נז נח צד צו	סדר התפלה	חטים למצה	חטים למצה
קנד	ב' דפסח	אפיית מצה	אפיית מצה
נט	שביעי ש"פ	בדיקת חמץ	בדיקת חמץ
קנד	אחרון ש"פ	תענית בכורים	תענית בכורים
נט צו קנד	סוכר	מכירת חמץ	מכירת חמץ
קנד	קפה	הכשרת כלים	הכשרת כלים
	ספירה ע"ע		
קכא	פרוזבול	ערב ראש חודש	ערב ראש חודש
קמב	פרקי שירה	תענית	תענית
כט עד קסה	פרשת השבוע	ברהמ"ז בש"ק	ברהמ"ז בש"ק
קמב	פת פלטר	יוכ"ק ע"ע	יוכ"ק ע"ע
יט	פת שחרית	ערב שבת	ערב שבת
		סדר היום	סדר היום
	צדקה	שמו"ת	שמו"ת
כא קסא	חומש	סעודה	סעודה
טו סה קנט	לפני התפלה	סעודת ר"ח	סעודת ר"ח
טז סו קכט	בלילה	צדקה ע"ע	צדקה ע"ע
לג קמו	בעש"ק	ערבה עיי' ארבעה מינים	ערבה עיי' ארבעה מינים
כה קעו	פדיון נפש	הושענות	הושענות
	צוואת ריה"ח עיי' נשואין	עשרת ימי תשובה	עשרת ימי תשובה
	ציצית	סדר התפלה והלימוד	סדר התפלה והלימוד
קמג	בדיקתם	<small>אוצר החכמה</small>	<small>אוצר החכמה</small>
		תענית	תענית
מא	קבלה	סליחות ע"ע	סליחות ע"ע
כה צט קמג	קדיש דרבנן		
יד לה קח קסז	קידוש	פאות שיעורה	פאות שיעורה
לה לט קכז	קידושא רבא	פדיון נפש עיי' צדקה	פדיון נפש עיי' צדקה
קסז קסח קעו		פורים	פורים
נה	קידוש החמה	שבת זכור ע"ע	שבת זכור ע"ע
קג	קידוש לבנה	לימוד	לימוד
קמד	קפדנות	סדר תפלה	סדר תפלה
נה	קרוביץ	מגילה וקריאתה	מגילה וקריאתה
	קריאת התורה עיי' שבת		
	קריאת שמע	קרוביץ ע"ע	קרוביץ ע"ע
יט לב	ללא תפלין ובתדר"ת	משלוח מנות	משלוח מנות
קט	סח"ע קכט-קלא קס	סעודה	סעודה
ק קלב	בעמידה	זמירות ע"ע	זמירות ע"ע
קא	כוונה	פייט	פייט
		פסח עיי' יום טוב	פסח עיי' יום טוב
מג פה קסט	ראש השנה עיי' יום טוב	ערב פסח ע"ע	ערב פסח ע"ע
	סדר ער"ה	הלל — בלילה ע"ע	הלל — בלילה ע"ע

מפתח הענינים

(סג) רלט

מ	שבת חנוכה	מג מד פה	ליל ר"ה
נד צב	סדר הסעודות	מד	תפלה
קיד	מוצש"ק — נ"ח	ל לא מג עז	דרשותיו
לח	שבת פרה	מט קי	תקיעת שופר
ל לא עד	שבת שובה		תשליך ע"ע
כ ע קסא	דרשתו		ראש חודש
מו פו קנו	שובבי"ם ת"ת	לג קג	ערב ר"ח ע"ע
ל קמד קסה	שחיטה	קג	סעודה
כ כב	שיחת חולין		בגד מיוחד
סא	שינה	קג	הלל ע"ע
קמט	ליל ת"ב	קג	אבל ש"ץ
קכה	ליל יוכ"פ	מב פד	ברהמ"ז במוצש"ק
יח כג-ל-לח עג עד קו	שינוי שם	מח	ראשית הגז
שיעוריו	שיעורים עיי' מדות ושיעורים		<small>אוצר החכמה</small>
שיר היחוד ואנשים זמירות	שבת	נט קכ קעה	שבועות עיי' יום טוב
לח פב	יוכ"פ	נט ס קג	ליל שבועות
קמט		קנד	תפלה
			ירק
			שבת
לו נא קיב	שירת משה		ערב שבת ע"ע
שלום עליכם עיי' זמירות	שמחת תורה עיי' יום טוב		נרות ע"ע
נא-נג צא	סדר היום ועוד	לד עט קז	תפלה בלילה
	הפטרה ע"ע	קמו קסו	
	זמירות ופיוטים ע"ע	לה-לו עט-פב	ליל שב"ק
	שמיני עצרת עיי' יום טוב	קז קח קלו קמז קסז קסח	קז קח קלו קמז קסז קסח
נא צא קיג קג	סדר היום ועוד		זמירות ע"ע
קמג	שמירת עינים		קידוש ע"ע
			לח"מ ע"ע
		לז פב קמז קסח	תפלה ביום
	תהלים	לז קמז	קרה"ת
יח	בימי חול		הפטרה ע"ע
מה	בי"ג מדות		ברכת החודש ע"ע
מו	ליל יוכ"פ		שיר היחוד ע"ע
קסה	לימודו		קדושא רבא ע"ע
	תענית	קח קט	טלטול שעון וסכין
כ	חלום		מילה ע"ע
מג פה קלו קסט	ערב ר"ה	לט מ ע פג	מנחה ופרק"א
כ קסא	עשי"ת	פג פד קי קסט	סעודה ג' מ"מב פג פד קי קסט
נג	בה"ב		מוצאי שבת ע"ע
יט	ער"ח	קנא	שבת בשלח
כ ע קסא	שובבי"ם	לח	שבת הגדול
קיז	ערב פסח	לא עה קז	דרשתו
קכ קלו	ער"ח סיון	קיד קטו קנא	שבת זכור
קו	קודם מס' חולין	ס צז	שבת חזון

טו סה	תחלת הנחתה	תפלה בחול
יח סו	שתיה בהם	סדר שחרית
יח סח	דרבינו תם	ברכות ע"ע
	ועיי' קריאת שמע	קריאת שמע ע"ע
קעא קסג	בחוה"מ	מוריד הטל
קסב עב	תקון חצות	טל ומטר
	תקיעת שופר עיי' ראש השנה	שים שלום
מד	תשליך	נפילת אפים ע"ע
	תשעה באב	מנחה — זמנה
	בין המצרים ע"ע	מקום התפלה
	סעודת עת"ב	<small>אוצר החכמה</small>
סא צז	שינת ת"ב	תפלה בשבת ויו"ט
סא	שעשה לי כ"צ	עיי' לפי ערכם
מח	ענינו בשחרית	<small>אח"כ 1234567</small>
קנה	תפלין	תפלין
סא	טעימה קודם ערבית	עשייתו
סא		קשר

תוכן הפרקים

פרק ז. ימים הנוראים	פרק א. סדר עבודת היום
מנהגים מג'מח קיי-קיא קמט	מנהגים טו-כג צח-קה קמא-קמג
מילואים פה-פז קסט-קע	מילואים סה-עב קנט-קסג
פרק ח. ושמחת בחגך (סוכות)	פרק ב. דרכו בתורתו וסדר לימודו
מנהגים מח-נג קיב-קיג קנ	והוראתו
מילואים פז-צב קע-קעא	מנהגים כג-ל קו קמג-קמה
פרק ט. ימי אורה ושמחה	מילואים עג-עד קסג-קסו
מנהגים נג-נה קיד-קטז קנא	פרק ג. דרש דרש משה
מילואים צב-צג קעב	מנהגים ל-לא קז
פרק י. חג הפסח	מילואים עד-עח
מנהגים נה-נט קיז-קיט קנב-קנד	פרק ד. והי' ביום הששי והמינו
מילואים צג-צז קעב-קעד	מנהגים לב-לד קמה-קמו
פרק יא. זמן מותן תורתנו	מילואים עח-עט קסו
מנהגים נט-ס קכ קנד	פרק ה. ביום השבת
מילואים קעה	מנהגים לד-מ קז-קי קמו-קמה
פרק יב. בין המצרים	מילואים עט-פג קסו-קסט
מנהגים ס"א קכ קנה	פרק ו. סעודה שלישית ומוצאי'ק
מילואים צז	מנהגים מ"מב קי קמח
פרק יג. ענינים שונים	מילואים פג-פה קסט
מנהגים קכא-קכז קנה-קנה	
מילואים קעה-קעו	